

ob

Bestuursverslag 2020
Openbare Bibliotheek Amsterdam

Inhoudsopgave

Inleiding

Prestaties

- › Ambities en prestatie-indicatoren
- › Bezoeken
- › Lidmaatschappen
- › Uitleningen
- › Openingsuren
- › Collectie
- › Zalenverhuur en horeca

OBA in de stad

- › Samenwerkingen
- › Aanbod Jeugd en jongeren
- › Aanbod Ouderen en basisvaardigheden
- › Aanbod (Jong)volwassenen
- › De OBA-vestigingen
- › Vestigingen in de gemeente Amsterdam
- › Gemeente Diemen
- › Gemeente Ouder-Amstel

OBA intern

- › Interne organisatie
- › Marketing en communicatie
- › ICT
- › Personeel en organisatie
- › Facilitaire zaken en huisvesting

Financiën

- › Financiële ontwikkelingen
- › Baten
- › Lasten
- › Begroting 2021
- › Risico's

Conclusies en vooruitzichten

Verslag van de Raad van Toezicht

Bijlagen

- › 1 Prestatie-indicatoren
- › 2 Prestaties vestigingen
- › 3 Speerpunten vestigingen
- › 4 Jaarverslag Maakplaats 021
- › 5 Toelichting MJOP OBA Oosterdok

Inleiding

Het feestjaar 2019 van de toen 100-jarige OBA staat in schril contrast met het coronajaar 2020. Het werd opeens stil in onze vestigingen. De deuren bleven het grootste deel van het jaar geheel of deels gesloten voor bezoekers en veel medewerkers werkten vanuit huis.

Vanaf de eerste maatregelen in maart hebben we ons best gedaan zoveel mogelijk beschikbaar te blijven. Hierdoor leerden we dit jaar dat digitalisering en online dienstverlening niet iets voor de toekomst is, het is voor nu.

Met de hele organisatie hebben we ons ingezet om de maatschappelijke rol van de OBA te vervullen. Door boeken thuis te bezorgen bij ouderen, alle contacten te onderhouden, met afhaalpunten, online programma's en door onze locaties beschikbaar te stellen voor belangrijke activiteiten zoals huiswerkbegeleiding. In de zomer- en wintervakantie boden we de Amsterdamse kinderen speciale activiteiten in samenwerking met de gemeente, de stadsdelen, scholen en partnerinstellingen. Online maakten we een grote sprong voorwaarts. Onder andere met een nieuwe site waar Amsterdammers terecht kunnen voor contact, hulp en informatie.

De publiekslocaties hebben we steeds aangepast voor de veiligheid van bezoekers en medewerkers en het naleven van de maatregelen. Korte lijnen met het gemeentebestuur en de veiligheidsregio bleken onmisbaar. 'Wat kan wel en wat niet? Hoe behouden we het evenwicht tussen strikte naleving van de regels en onze verantwoordelijkheid er voor kwetsbare groepen in de stad te zijn?

Ook achter de schermen ging het werk door. In plaats van het transformatieprogramma in de volle breedte van de organisatie te kunnen starten, moesten we fors bijsturen om het verlies aan eigen inkomsten op te vangen. De lidmaatschapsgelden, projectinkomsten en opbrengsten uit zalenverhuur en horeca-exploitatie zijn fors gedaald en ook voor 2021 en 2022 zijn de

prognoses nog negatief. De OBA heeft een stevige reorganisatie moeten doorvoeren, waarbij ongeveer 10% van de totale personeelsformatie is geschrapt. Toen het Amsterdamse gemeentebestuur een extra bezuiniging op de OBA vanaf 2023 aankondigde, dreigde zelfs op korte termijn nog een extra bezuinigingsronde met sluiting van enkele buurtvestigingen. Gelukkig is deze dreiging op korte termijn afgewend en zijn er afspraken gemaakt over een Integraal Toekomstplan voor de OBA. In het najaar van 2021 spreken we hier opnieuw over met de gemeente.

Al met al moeten we concluderen dat het een bewogen jaar was. Een jaar dat we ons aan het begin heel anders hadden voorgesteld en een jaar waarin we hebben geprobeerd er het beste van te maken. Inmiddels werken we aan de scenario's voor (gedeeltelijke) openstelling van onze locaties. Het wordt tijd!

Amsterdam, maart 2021

Martin Berendse, *directeur/bestuurder OBA*

Hoofdstuk 1 Prestaties

Ambities en prestatie-indicatoren

Het was ons doel dit jaar de bezoek- en uitleencijfers te stabiliseren en het aantal lidmaatschappen te vergroten. Het aantal activiteiten en de openingsuren van de OBA-vestigingen dachten we ook op het niveau van 2019 te kunnen houden. Door de coronacrisis is dat helaas anders gelopen.

Bezoeken

De OBA-locaties waren een groot deel van het jaar gesloten of vanwege de maatregelen beperkt open. Hierdoor is het totale aantal bezoekers van ruim 4 miljoen gedaald naar bijna 1,8 miljoen. OBA Javaplein ontving als buurtvestiging de meeste bezoekers, op de voet gevolgd door OBA Osdorp en OBA Diemen. Ondanks de beperkte opening van onze vestigingen wisten Amsterdammers ons online goed te vinden. Het aantal websitebezoeken steeg met 20,1% naar 1.841.932.

Lidmaatschappen

Het totale aantal OBA-leden daalde dit jaar met bijna 9%. Tijdens de lockdowns sloten wel meer Amsterdammers een lidmaatschap af met toegang tot e-books. De promotie van online lezen was zo succesvol dat de OBA van de landelijke bibliotheken nu de meeste actieve accounts heeft. Ook veel jeugdleden activeerden hun OBA-pas juist weer om de online platforms te gebruiken.

Amsterdammers met een Stadspas met groene stip konden opnieuw gebruik maken van het gratis OBA Totaal-lidmaatschap, maar maakten minder gebruik van de verlenging nu ze niet naar de OBA-locaties konden komen. Het verlies hopen we de komende jaren te compenseren door extra inzet op ledenbehoud en -werving.

Uitleningen

Het aantal uitleningen daalde dit jaar van ruim 2,4 miljoen naar 1,5 miljoen. E-books en luisterboeken worden wel steeds populairder, met name onder volwassenen. OBA-leden leenden in 2020 185.644 e-books terwijl dit in 2019 nog 113.592 was, een stijging van 63,4%.

OBA-leden leenden 185.644 e-books in 2020.

Openingsuren

Tot vrijdag 13 maart waren alle OBA-vestigingen meer dan duizend uur per week volledig open voor activiteiten en het lenen uit onze collectie. Daarna zijn de vestigingen dus volledig gesloten of alleen beperkt open geweest. Activiteiten voor kwetsbare groepen zoals spreekuren waarin hulp met digitale vaardigheden wordt gegeven, zijn zoveel mogelijk doorgegaan.

Collectie

De veranderende functies van de OBA zie je terug in onze collectie, die steeds meer in het teken staat van onze maatschappelijke taken en de diversiteit aan talen en culturen in de stad. In verschillende buurtvestigingen is de collectie aangescherpt: kleiner, actueler en inspeland op de behoefte in de buurt. De digitale collectie is uitgebreid met nieuwe bronnen, die ook deels de fysieke collectie vervangen. Zo bieden we leden nu ook cursussen en trainingen die zij online gratis kunnen

volgen. Ook voor kinderen wordt ons online aanbod steeds groter. Met e-books, waaronder ook online prentenboeken voor de allerkleinsten, luisterboeken en podcasts.

Zalenverhuur en horeca

De inkomsten via zalenverhuur en onze horeca zijn bijna helemaal weggefallen. In plaats van de verwachte groei is onze operatie met meer dan 40% gekrompen. Dit heeft ons gedwongen nieuwe, technische mogelijkheden te realiseren. Een voorbeeld is OBA Studio, waarmee we vanuit het OBA Theater in OBA Oosterdok programma's opnemen en online uitzenden. Ook zijn er 10 zalen en 7 zalen in buurtvestigingen voorzien van faciliteiten voor videogaderen. Deze zijn ingezet voor educatieve programmering, maar ook verhuurd aan externe organisaties. De horeca in de OBA is uitgebreid naar OBA Mercatorplein en OBA Postjesweg, onder andere om de verblijfsfunctie te versterken. Met de horecpartners zijn afspraken gemaakt over de financiële gevolgen van de gedwongen sluiting dit jaar.

Hoofdstuk 2

OBA in de stad

Samenwerkingen

De uitvoering van onze plannen voor nieuwe en intensievere samenwerkingen is door het stilvallen van programma's en lopende besprekingen niet in het geplande tempo gegaan, maar de aanzet om komend jaar belangrijke vervolgstappen te kunnen zetten, is wel gemaakt.

Een aantal samenwerkingen heeft juist versneld vorm gekregen, met name de initiatieven voor online middelen om de Amsterdammers te helpen die in een isolement dreigden te komen. Voor Amsterdammers die vanuit huis hulp of informatie zoeken, hebben we samen met het Chief Technology Office, Cybersoek en ontwerpcollectief idioties in hoog tempo de website wijzer.amsterdam ontwikkeld. Met het nieuwe project Eerste Hulp bij Online (EHBO) bieden we hulp bij het gebruik van digitale middelen in samenwerking met Cybersoek, Digi Surfer en Stichting Aan de Knoppen.

House of Skills

Bestaande samenwerkingen hadden meer tot bloei moeten komen met een groot aantal publieksactiviteiten. Met House of Skills (HoS) zouden we in 2020 een intensief programma van workshops, loopbaangesprekken, trainingen, debatten en conferenties opzetten. Uiteindelijk zijn er wel loopbaangesprekken georganiseerd, mede ingegeven door de actuele ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Vanaf 2021 zetten de OBA en HoS hun samenwerking voort in meerdere stadsdelen.

Hogeschool van Amsterdam

Met de Hogeschool van Amsterdam werken we intensief samen in het project de Buurtcampus, waar met studenten, docenten en lokale partners duurzame oplossingen worden gezocht voor relevante sociale en maatschappelijke vraagstukken die spelen in de buurt. In OBA Geuzenveld is de eerste van een reeks Buurtcampus-locaties geopend. In augustus heeft de OBA-locatie Geuzenveld ondanks coronabeperkingen vorm gekregen.

Ontwerplab

Ter voorbereiding op OBA Next en als structurele samenwerking met de gemeente, het ontwerpcollectief idioties, contentpartners en intermediairs in de stad is het oba.ontwerplab opgericht. Het doel is in samenwerking met nieuwe en bestaande partners een motor en podium te zijn voor nieuwe diensten op het gebied van digitale vaardigheden voor alle Amsterdammers.

Speciaal aanbod vanwege de coronacrisis

Een groot deel van onze activiteiten is omgezet naar een online variant. Ook boden we hulp bij nieuwe digitale services van samenwerkingspartijen. Een aantal voorbeelden:

- hulp aan de gemeente bij verspreiding van laptops aan kwetsbare Amsterdammers.
- advies aan vrijwilligers van de VoorleesExpress hoe je op afstand kinderen en ouders ondersteunt.
- de Taalcafé's die online zo'n succes zijn dat we hiermee doorgaan.
- de realisatie van OBA Studio in het OBA Theater voor livestreams van onze programmering.
- hulp aan de Koninklijke Bibliotheek door de klantenservice bij het beantwoorden van alle vragen over e-books en andere landelijke online diensten
- studie- en werkplekken via een registratiesysteem met QR-codes.

Aanbod Jeugd en Jongeren

Om de Amsterdamse kinderen en jongeren te bereiken heeft de OBA al jarenlang een stevig partnernetwerk van kinderdagverblijven, Ouder- en Kindteams, voor- en vroegschoolse instellingen en het primair voortgezet onderwijs. Ieder jaar worden deze samenwerkingsverbanden verder versterkt waarbij we met deze partijen samen onderzoeken hoe de OBA met haar aanbod op het gebied van taal, lezen en digitale geletterdheid kan bijdragen aan actuele ontwikkelingen en urgente vraagstukken. De plannen die we hadden voor bestrijding van kansenongelijkheid door een integrale gezinsaanpak, intensivering van de inzet van OBA Schoolconsulenten op basisscholen (ter bestrijding van de oplopende laaggeletterdheid) en uitbreiding van onze Maakplaatsen konden een groot deel van het jaar niet of beperkt doorgaan. Maar we konden er wel op andere manieren voor de Amsterdamse kinderen zijn.

OBA Huiswerkclub

Afgelopen jaar werd duidelijk hoe noodzakelijk de buurtvestigingen zijn als studeerkamers in de stad voor heel veel kinderen en jongeren die thuis weinig ruimte of leerfaciliteiten hebben. Op verzoek van de Kinderraad van Amsterdam is in de eerste lockdown de OBA Huiswerkclub voor basisschoolkinderen opgezet op verschillende plekken in de stad. Door het jaar heen is met onze partners op het gebied van studiebegeleiding en coaching het aanbod voor jongeren op verschillende plekken uitgebreid.

Maakplaats 021

Met Maakplaats 021 zijn we een pilot gestart naar aanleiding van het lerarentekort waarbij schoolgroepen een lessenreeks hebben gevolgd op school en in de Maakplaats. Samen met de gemeente en scholen onderzoeken we hoe de OBA deze ondersteuning en verrijking van het onderwijsaanbod vorm kan geven. Het online leren in combinatie met offline leren is in een stroomversnelling gekomen, zowel in het onderwijs als bij de OBA. De versnelde digitalisering van een deel van het aanbod was een start en wordt nu onderdeel van het OBA NEXT-programma. Hiertoe behoren onder meer een digitaal platform met aanbod voor gezinnen en virtuele leeromgevingen zoals de virtuele Maakplaats.

Midzomer/Midwinter Mokum

In opdracht van de gemeente en in samenwerking met de stadsdelen en partnerorganisaties hebben we voor de Amsterdamse jeugd in de schoolvakanties activiteiten door de hele stad georganiseerd. Het programma Midzomer Mokum/Midwinter Mokum in de OBA heeft kwetsbare kinderen en jongeren tijdens de vakanties mogelijkheden geboden zich te ontwikkelen en samen te komen.

Aanbod Ouderen en Basisvaardigheden

Amsterdammers die minder zelfredzaam zijn of dreigen te worden, vormen een belangrijke doelgroep voor de OBA. In buurten waar de problemen het meest voelbaar zijn, organiseren we speciale activiteiten voor senioren en hebben we een breed aanbod voor Amsterdammers die willen werken aan hun basisvaardigheden. Zo wordt hun zelfredzaamheid vergroot.

2020 zou in het teken staan van het verduurzamen van het aanbod en de verankering in de wijken door samenwerking met de belangrijke partners. Ook zou het aanbod op het gebied van digitale vaardigheden en financiële zelfredzaamheid worden uitgebreid, onder andere met de opening van zogenaamde Informatiepunten Digitale Overheid. Dit kon vooralsnog niet doorgaan.

Taalcafés en meelesclub nu online

De coronacrisis heeft de noodzaak om te beschikken over voldoende basisvaardigheden uitvergroot en de eenzaamheid onder senioren soms schrijnend zichtbaar gemaakt. Door de beperkende maatregelen in de eerste lockdown zijn de meeste reguliere activiteiten voor ouderen en Amsterdammers die willen werken aan hun basisvaardigheden tot stilstand gekomen. In korte tijd zijn er alternatieve vormen van dienstverlening ontwikkeld zodat deze groepen konden blijven leren en in contact met elkaar konden blijven staan, veelal online en met succes. Er waren veel deelnemers aan de online taalcafés en meelesclubs waaronder ook veel nieuwe. De online varianten van deze activiteiten blijken een toegevoegde waarde te hebben en we hebben al besloten de taalcafés en meelesclubs behalve fysiek ook online te blijven aanbieden.

Leef en leer!

Leef en leer! is uitgegroeid tot hét Amsterdamse ondersteuningsprogramma voor het informele educatie-netwerk op het gebied van basisvaardigheden. Met het programma worden netwerken gevormd en verbindingen gelegd tussen het formele en informele leren. Daarnaast verzorgt Leef en leer! de training van zo'n vijfhonderd vrijwilligers per jaar. De coronamaatregelen betekenden ook voor Leef en leer! het opschorten van alle activiteiten waar mensen elkaar fysiek zouden ontmoeten. Waar mogelijk zijn de activiteiten wel online doorgegaan. Een gewaardeerd initiatief is de speciale coronapagina op de website van Leef en leer!. Deze pagina geeft een overzicht van alle relevante informatie over corona voor vrijwilligers en leeders, zoals coronamaatregelen in verschillende talen en ondersteuning bij lesgeven op afstand voor vrijwilligers.

Persoonlijk contact met senioren

Senioren zijn moeilijker te bereiken via alternatieve online activiteiten. Onze vaste bezoekers van activiteiten hebben we vooral per telefoon en waar mogelijk via WhatsApp en e-mail benaderd. In ieder geval zochten we een keer per twee weken contact en dit werd zeer gewaardeerd. Senioren konden ook telefonisch hun boekenwensen doorgeven. Medewerkers stelden met veel zorg pakketten samen die door vrijwilligers en medewerkers aan huis zijn bezorgd. Hier was de dankbaarheid ook groot. We streven er nu naar om in de tweede helft van 2021 alle leden een boekenbezorgservice te bieden.

Aanbod (Jong)volwassenen

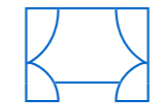
Voor (jong)volwassenen ontwikkelen we culturele en educatieve programma's die actuele, sociaal-maatschappelijke vraagstukken belichten. We richten ons op het vergroten van kansengelijkheid, dialoog en talentontwikkeling om bij te dragen aan zelfredzaamheid, onderling begrip en sociale cohesie in deze doelgroep. De OBA fungeert als platformorganisatie; ons aanbod ontwikkelen we met partners. Een speerpunt is diversiteit een podium te bieden.

Om programma's te creëren die de beoogde doelgroep aanspreken, werken we samen met partners die de leefwereld en behoeften van hun achterban of gemeenschap goed kennen. De huidige crisis heeft deze inhoudelijke missie gesterkt en de relevantie en urgentie vergroot.

Het aanbod voor jongvolwassenen en volwassenen is in drie hoofdlijnen op te splitsen:

- **Huis van Alle Talen**
Culturele programma's en collectie gericht op culturele diversiteit, maatschappelijke thema's, dialoog en het samenbrengen van mensen van verschillende achtergronden.
- **Buurtgerichte programma's**
Activiteiten op basis van behoeften van bewoners en organisaties in een buurt. De inhoud en vorm van deze programma's wordt bepaald door hun wensen en ideeën.
- **Educatie & talentontwikkeling**
Diverse educatieve programma's gericht op de ontwikkeling van specifieke kennis, vaardigheden of talenten. Zowel formeel als informeel, grootstedelijk als lokaal en digitaal als analoog.

Programma's in cijfers

Fysieke activiteiten
aantal: 43
bezoekers: 2.695

OBA Studio
aantal (inclusief live): 89 on demand video's
weergaven (kijkersaantal): 42.974
vertoning (zichtbaarheid): 402.287

Exposities
aantal: 13
bezoekers: 7.305

OBA Studio – online uitzending van culturele programmering

Veel programma's die niet door konden gaan in aanwezigheid van publiek, hebben we vertaald naar een online variant en uitgezonden via OBA Studio. Het aanbod bestond uit langlopende series zoals Cinema Literair en OBA Live, reeds geplande publieksprogramma's, een aantal grote events als Pride Amsterdam, het IDFA, Poetry Night en Black Achievement Month en daarnaast nieuwe programma's en concepten.

Eerste Hulp bij Online (EHBO) wint de Omarprijs

Een groot deel van de groep Amsterdammers die minder zelfredzaam is, beschikt niet over voldoende digitale vaardigheden. Maar we merkten dat deze groep nu graag aan hun digitale vaardigheden wilde werken voor bijvoorbeeld online boodschappen, videobellen met familie of om andere online activiteiten te kunnen doen. Op afstand helpen met computervragen bleek nauwelijks mogelijk, want niet iedereen kan na een paar telefonische tips zelfstandig aan de slag.

Daarom zijn we, in samenwerking met verschillende partners, op zeven vestigingen gestart met een wekelijks een-op-een spreekuur waar Amsterdammers met hun vragen over digitale kwesties terecht konden. Dit project met de naam Eerste Hulp bij Online (EHBO) viel op. In oktober hebben we hiervoor de Omarprijs gewonnen in de categorie 'Iedereen digitaal'.

De OBA: 27 locaties in de stad

met activiteiten voor
alle Amsterdammers

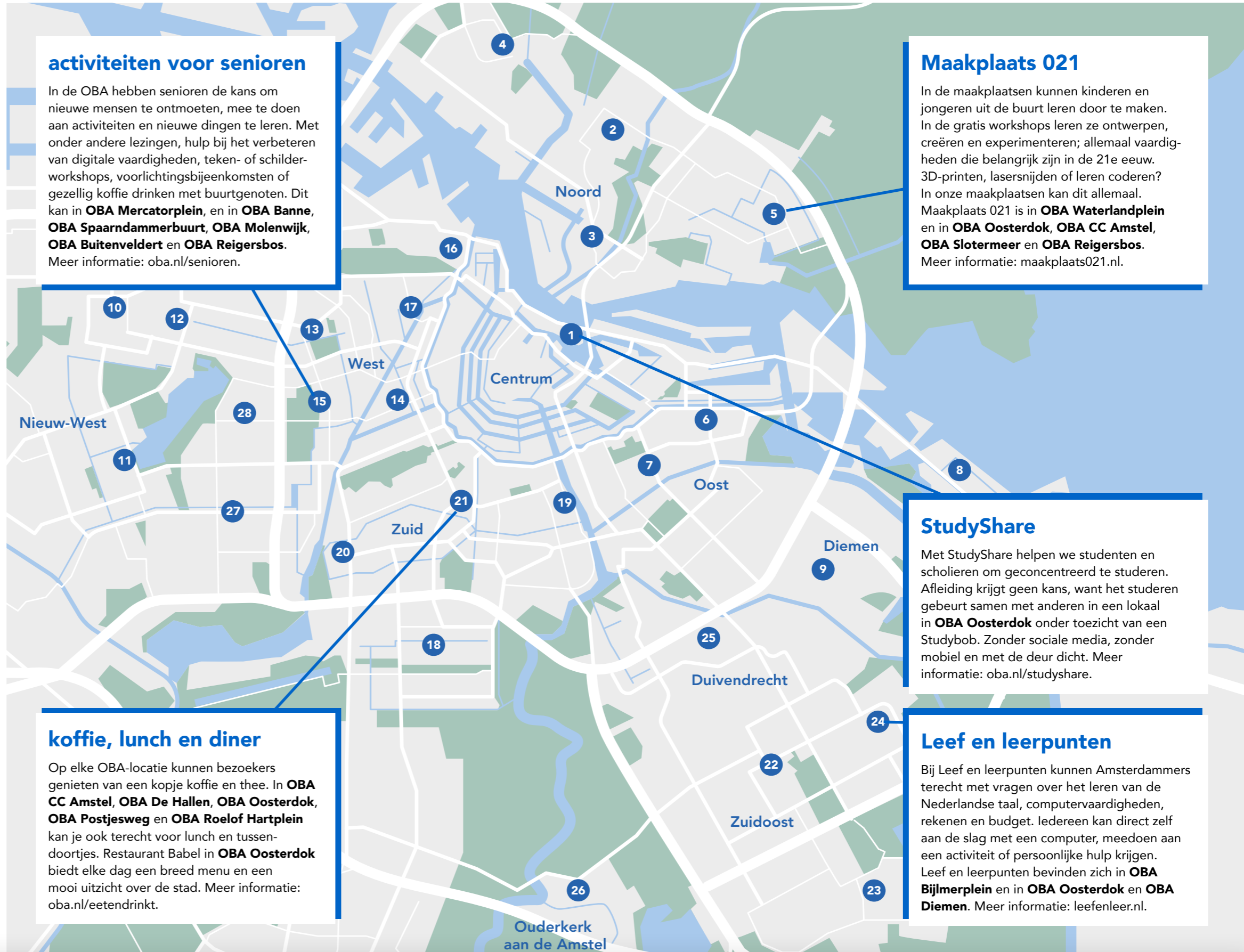
- 1 OBA Oosterdok
- 2 OBA Banne
- 3 OBA Van der Pek
- 4 OBA Molenwijk
- 5 OBA Waterlandplein
- 6 OBA Javaplein
- 7 OBA Linnaeus
- 8 OBA IJburg
- 9 OBA Diemen
- 10 OBA Geuzenveld
- 11 OBA Osdorp
- 12 OBA Slotermeer
- 13 OBA Bos en Lommer
- 14 OBA De Hallen
- 15 OBA Mercatorplein
- 16 OBA Spaarndammerbuurt
- 17 OBA Staatsliedenbuurt
- 18 OBA Buitenveldert
- 19 OBA CC Amstel
- 20 OBA Olympisch Kwartier
- 21 OBA Roelof Hartplein
- 22 OBA Bijlmerplein
- 23 OBA Reigersbos
- 24 OBA punt Ganzenhoef
- 25 OBA Duivendrecht
- 26 OBA Ouderkerk
- 27 OBA punt Casa Sofia
- 28 OBA Postjesweg

activiteiten voor senioren

In de OBA hebben senioren de kans om nieuwe mensen te ontmoeten, mee te doen aan activiteiten en nieuwe dingen te leren. Met onder andere lezingen, hulp bij het verbeteren van digitale vaardigheden, teken- of schilderworkshops, voorlichtingsbijeenkomsten of gezellig koffie drinken met buurtgenoten. Dit kan in **OBA Mercatorplein**, en in **OBA Banne**, **OBA Spaarndammerbuurt**, **OBA Molenwijk**, **OBA Buitenveldert** en **OBA Reigersbos**.
Meer informatie: oba.nl/senioren.

Maakplaats 021

In de maakplaatsen kunnen kinderen en jongeren uit de buurt leren door te maken. In de gratis workshops leren ze ontwerpen, creëren en experimenteren; allemaal vaardigheden die belangrijk zijn in de 21e eeuw. 3D-printen, lasersnijden of leren coderen? In onze maakplaatsen kan dit allemaal. Maakplaats 021 is in **OBA Waterlandplein** en in **OBA Oosterdok**, **OBA CC Amstel**, **OBA Slotermeer** en **OBA Reigersbos**.
Meer informatie: maakplaats021.nl.

koffie, lunch en diner

Op elke OBA-locatie kunnen bezoekers genieten van een kopje koffie en thee. In **OBA CC Amstel**, **OBA De Hallen**, **OBA Oosterdok**, **OBA Postjesweg** en **OBA Roelof Hartplein** kan je ook terecht voor lunch en tussendoortjes. Restaurant Babel in **OBA Oosterdok** biedt elke dag een breed menu en een mooi uitzicht over de stad. Meer informatie: oba.nl/eetendrinkt.

StudyShare

Met StudyShare helpen we studenten en scholieren om geconcentreerd te studeren. Aflleiding krijgt geen kans, want het studeren gebeurt samen met anderen in een lokaal in **OBA Oosterdok** onder toezicht van een Studybob. Zonder sociale media, zonder mobiel en met de deur dicht. Meer informatie: oba.nl/studyshare.

Leef en leerpunten

Bij Leef en leerpunten kunnen Amsterdammers terecht met vragen over het leren van de Nederlandse taal, computervaardigheden, rekenen en budget. Iedereen kan direct zelf aan de slag met een computer, meedoen aan een activiteit of persoonlijke hulp krijgen. Leef en leerpunten bevinden zich in **OBA Bijlmerplein** en in **OBA Oosterdok** en **OBA Diemen**. Meer informatie: leefenleer.nl.

Vestigingen in de gemeente Amsterdam

Op basis van de investeringsagenda was dit jaar een flinke impuls voor het vestigingennetwerk voorzien. We hebben door corona en de bezuinigingen niet alle ambities waar kunnen maken, maar toch een groot aantal ontwikkelingen kunnen realiseren.

Stadsdeel Centrum

OBA Oosterdok was het centrale punt voor veel van de genoemde activiteiten. Vanuit het theater werden opnames gemaakt voor programma's voor verschillende doelgroepen, die live werden uitgezonden en/of online beschikbaar gesteld. Deze hoofdvesting kon na de lockdown als eerste weer open voor studenten. Die stonden in de rij om zich te registreren voor een studieplek.

Stadsdeel Nieuw-West

In **OBA Osdorp** wonen we sinds de verbouwing (eind 2019) samen met Techgrounds. We ontvangen hier nu ook andere doelgroepen en vooral jongeren weten ons te vinden om te studeren. Sinds september is de samenwerking met Studiezalen geïntensiveerd en kunnen we studiebegeleiding bieden.

Half november konden we eindelijk gedeeltelijk open in **OBA Postjesweg**. In deze vestiging zal de buurt intensief betrokken bij de activiteiten en programma's. Buurtbewoner en schrijver Abdelkader Benali maakt hiervoor al goede promotie.

In **OBA Geuzenveld** startte een intensieve samenwerking met de Hogeschool van Amsterdam (HvA) waaruit de allereerste Buurtcampus is ontstaan. Hierin organiseren de OBA en de HvA samen programma's en activiteiten op sociaal, maatschappelijk en cultureel gebied voor alle bewoners in de buurt. Zo is het project Keukentafel gestart voor ouders en kinderen uit de buurt, waarbij onder andere het belang van lezen en de mogelijkheden van de bibliotheek

worden besproken. Vanwege de verdere samenwerking met de HvA zijn we begonnen met het herinrichten van deze vestiging.

OBA Sloterveer zit in het multifunctioneel centrum De Honingraat. De Maakplaats-programma's lopen hier erg goed en ook de workshops in de schoolvakanties (Midzomer en –winter Mokum) werden door kinderen uit de buurt heel goed bezocht.

De opening van twee nieuwe OBA punten in dit stadsdeel hebben we moeten uitstellen.

Stadsdeel West

Na een ingrijpende verbouwing van **OBA Mercatorplein** kon de vestiging afgelopen zomer haar deuren weer openen. De feestelijke opening op 4 juli was meteen het startpunt voor het Midzomer Mokum-programma in de stad. Ook in deze vestiging werden de speciale zomeractiviteiten goed bezocht door jeugd. De vestiging heeft onder andere een Maakplaats en een Leef en Leerpunt.

Als kleine vestiging kon **OBA Bos en Lommer** dit jaar maar beperkt open voor het lenen van boeken en activiteiten stonden op een laag pitje.

OBA De Hallen kenmerkt zich door een uitgebreide culturele programmering in samenwerking met Belcampo en een groot bereik in de buurt. Binnen de mogelijkheden konden hier gedurende het jaar een aantal activiteiten doorgang vinden en het was een van de locaties voor Midzomer Mokum.

Sinds eind 2020 is de Maakplaats in **OBA Staatsliedenbuurt** klaar. We hopen hier zo snel mogelijk activiteiten te kunnen organiseren. Vanuit deze vestiging werd onder andere de OBA Bezorg- en Afhaalservice georganiseerd.

In **OBA Spaarndammerbuurt** startte de verbouwing die samenwerkingspartij Parcls meer ruimte zal bieden voor hun afhaalpunt en magazijn. Het programma Ouderen in de Wijk is in deze vestiging al jaren succesvol.

Stadsdeel Noord

In **OBA Banne** was de taalondersteuning die we kinderen via de samenwerking met Noordjes Schrijflab bieden een groot succes. Ondanks dat activiteiten voor ouders niet door konden gaan, hadden medewerkers wel bijna wekelijks contact met de deelnemers.

OBA Van der Pek kon als populaire werk- en studieplek slechts beperkt open. In september kon de fietsexcursie 'The Big5 van Noord' wel doorgaan.

In **OBA Molenwijk** werd het contact met de buurt zo gemist dat medewerkers de Kletstafel introduceerden. Samen met actieve buurtbewoners, partners in de buurt en vrijwilligers praatten ze aan deze Kletstafel buiten op 1,5 meter afstand bij met buurtbewoners. Tijdens de beperkte openstelling voor het lenen van boeken, werden op de andere dagen activiteiten voor Ouderen in de Wijk georganiseerd voor maximaal 20 ouderen per keer verdeeld over twee dagen. Verder werd hard gewerkt aan de voorbereidingen voor de verbouwing van deze vestiging.

OBA Waterlandplein was een van de locaties met aangepaste programma's voor de jeugd, waaronder activiteiten van Midzomer en -winter Mokum. Met Stichting Studiezalen is een samenwerking gestart voor huiswerkbegeleiding voor middelbare scholieren.

Stadsdeel Zuid

De lezingen, workshops en cursussen van de Volksuniversiteit die wel door konden gaan in **OBA Roelof Hartplein** waren dankzij nieuwe faciliteiten ook online te volgen. Voor scholieren die hulp nodig hadden bij hun huiswerk gaf Combiwel huiswerkbegeleiding.

In **OBA CC Amstel** werken we nauw samen met het theater. Voorstellingen en activiteiten zijn ook hier zoveel mogelijk doorgegaan. In het theater met kleine aantallen bezoekers en ook online. Verder bieden we in deze vestiging onder andere digitale spreekuren met Cybersoek, Maakplaats-activiteiten en huiswerkbegeleiding voor scholieren.

In **OBA Olympisch Kwartier** werden de spannende voorrondes voor de strijd van de beste voorlezer van Nederland gehouden. De deelnemende kinderen uit groep 7 en 8 werden door hun ouders en klasgenoten aangemoedigd. In de periode dat we open mochten zijn, kwamen buurtbewoners graag samen in de leesgroep.

OBA Buitenveldert fungeerde als belangrijke uitvalpost voor de OBA Bezorgservice voor 67-plussers en in de periode tussen de lockdowns was de vestiging open als ontmoetingspunt voor senioren en het Eerste Hulp bij Online-spreekuur.

Voor zowel **OBA Buitenveldert** als voor **OBA Olympisch Kwartier** is gezocht naar nieuwe huisvesting. Dankzij het besluit van de gemeente de bezuinigingen op het vestigingennetwerk uit te stellen en de gunstigere voorwaarden die de verhuurders in nieuwe gesprekken boden, kunnen beide bibliotheken op de huidige locaties blijven. Ondertussen onderzoeken we de mogelijkheden om in OBA Buitenveldert meer samen te werken met buurtorganisaties.

Stadsdeel Zuidoost

In **OBA Bijlmerplein** zijn alle Leef en Leer-programma's omgezet naar een digitale variant. In april werd het eerste online Taalcafé gehouden en daarna volgden de Meeleesclubs. Voor ouders met kinderen op de middelbare school organiseerden we in samenwerking met de gemeente Amsterdam, Stichting aan de knoppen en Digi Surfer een Magister-training. Hierin leerden zij onder andere om in te loggen op Magister en de cijfers, het rooster en de afwezigheid van hun kind te vinden. Na de laatste lessen zijn certificaten en laptops uitgereikt aan de deelnemers in OBA Bijlmerplein en OBA Reigersbos. De (refurbished) laptops zijn door Digi Surfer voor een jaar in bruikleen gegeven.

In **OBA Reigerbos** gingen activiteiten voor jeugd en ouderen zoveel mogelijk door. Net als in andere vestigingen werd telefonisch contact onderhouden met ouderen en kregen 67-plussers boeken thuisgebracht. Vanuit de Maakplaats werden activiteiten georganiseerd voor Midzomer en – winter Mokum.

Op advies van de Amsterdamse Kinderraad startte in **OBA punt Ganzenhoef** de OBA Huiswerkclub. De club heeft als doel kinderen die het nodig hebben in de leeftijd van 8 t/m 12 jaar op vier locaties in de stad een rustige plek te bieden voor het maken van huiswerk.

Stadsdeel Oost

De Maakplaats van **OBA Javaplein** werd tijdens Midzomer- en winter Mokum succesvol ingezet voor workshops voor de jeugd. Ook konden we via het Ouderen in de Wijk-programma in OBA Linnaeus en telefonisch goed in contact blijven met de ouderen in de buurt.

Bij **OBA IJburg** breidde de samenwerking met de Flexbieb zich verder uit. In februari werd hier een start gemaakt met het Oefenuur onder begeleiding van OBA-medewerkers. SET en Dynamo, die het basisvaardighedenennetwerk vormen op IJburg, zorgden voor de promotie. Vanwege de lockdown is het nog bij een eerste start gebleven. Verder werd gestart met het babycafé van LUDO en het spreekuur Eerste Hulp bij Online en is het aantal oefenpc's uitgebreid zodat in de toekomst meer taalactiviteiten kunnen plaatsvinden.

Weesp

Met de gemeenten Amsterdam en Weesp zijn we in gesprek voor de overname van de bibliotheekfunctie in Weesp per 1 januari 2022.

Gemeente Diemen

Voor **OBA Diemen** was er dit jaar intensief overleg met de gemeente Diemen en Theater De Omval over de plannen voor een aanbouw voor de bibliotheek aan het nieuwe theater. De gemeenteraad heeft ondertussen unaniem ingestemd met het investeringsplan om een nieuwe bibliotheekvleugel te bouwen. Zo zal in 2022 in Diemen een mooie cultureel-maatschappelijke voorziening ontstaan die De Omval en de OBA samen zullen exploiteren.

De jongste inwoners van Diemen kregen met 'Diemen leest voor' extra aandacht in een periode waarin boeken lenen niet altijd mogelijk was en ouders werken en thuis lesgeven moesten combineren. Burgemeester Boog las in deze serie als eerste het verhaal 'Ik wil een leeuw' voor. De prentenboeken voor 'Diemen leest voor' werden geleend uit de OBA en de vestiging was ook het decor van de voorleessessies.

De contacten voor wat betreft het basisvaardighedenennetwerk zijn goed bijgehouden, de Meelesclub heeft promotie gekregen en de samenwerking met Stichting Welzijn Diemen en Buurthuis het Kruidvat is versterkt.

Gemeente Ouder-Amstel

OBA Ouderkerk opende in juni weer de deuren met aangepaste openingstijden.

OBA Duivendrecht ging na de zomervakantie weer gedeeltelijk open. De OBA Bezorgservice die in april was gestart werd na de heropening nog aangeboden aan 67-plussers.

OBA Ouderkerk wordt door OBA Duivendrecht versterkt mede dankzij de inzet van vrijwilligers. De werving van vrijwilligers voor OBA Duivendrecht hebben we moeten uitstellen.

Met de gemeente zijn gesprekken over de toekomst van de locatie Bindelwijk in Ouderkerk a/d Amstel naar aanleiding van het gemeentelijke voornemen om hier meerdere scholen te vestigen.

OBA NEXT: een openbare innovatieve leer- en ontwikkelplek voor heel Amsterdam

Amsterdam krijgt er met OBA NEXT een nieuwe leer- en ontwikkelplek bij. Het wordt een openbare voorziening die met een breed aanbod van activiteiten kansengelijkheid stimuleert, door bij te dragen aan de talentontwikkeling en digitale vaardigheden van alle Amsterdammers. De gemeente, OBA en een breed scala aan maatschappelijke organisaties hebben de handen ineengeslagen om van deze bibliotheek nieuwe stijl een inspirerende plek te maken voor heel Amsterdam. Met deze openbare ontmoetingsplek ontwikkelt Zuidas zich verder als diverse en levendige buurt.

OBA NEXT wordt een plek waar talentontwikkeling, debat en kennis over nieuwe technologieën centraal staan. Zo kunnen Amsterdammers zich ontwikkelen op thema's als betrouwbare informatie, online weerbaarheid en (digitale) nieuwe media: urgente thema's voor een steeds verder digitaliserende stad. De programma's van OBA NEXT zijn gevarieerd, laagdrempelig en voor alle Amsterdammers toegankelijk.

Maatschappelijke partners

Een groot aantal maatschappelijke organisaties heeft zich de afgelopen twee jaar verbonden aan OBA

NEXT, zoals debatorganisatie Argan, Stichting IMC Weekendschool, Stichting Studiezalen, Giving Back, TechConnect, Huis van de Journalistiek, VU, European Cultural Foundation en House of Skills. Deze organisaties zijn specialisten op het gebied van technologie en samenleving, talentontwikkeling en diversiteit, kennis, nieuws en media. De partners willen graag dicht op de OBA, op elkaar én op de bedrijven in Zuidas zitten om zo goed mogelijk samen te werken en zoveel mogelijk ontmoeting te creëren in OBA NEXT. Een plek die gonst van activiteit, waar de OBA met maatschappelijke partners uit de stad intensief samenwerkt.

Zuidas

De gemeenteraad heeft op 21 april 2021 ingestemd met de plannen. Het gebouw wordt naar verwachting in 2027 opgeleverd. OBA NEXT komt in het deelgebied Kenniskwartier Zuidas, vlakbij de VU en Amsterdam UMC. Kennis en innovatie ten behoeve van de samenleving staan hier centraal. De ontwikkeling van het programma en de activiteiten start direct en zal ook ten goede komen aan andere OBA-vestigingen in de stad.

Hoofdstuk 3 Organisatie

Interne organisatie

Begin dit jaar zijn we gestart met een transformatieprogramma met meerdere programmalijnen. De focus lag dit jaar op ondersteunende processen zoals het ontwikkelen van een nieuwe begrotings- en formatiesystematiek, personeelsbeleid in de lijn en integraal lijnmanagement. Ook zijn we gestart met de programma's Buurtgericht werken, Basisprogrammering, en Partner-en platformmanagement.

Om de bezuinigingstaakstelling te realiseren en ter voorbereiding op de toekomst zijn een aantal

managementfuncties geschrapt en is de afdeling Dienstverlening heringericht. De verkleining van de formatie is gerealiseerd zonder gedwongen ontslagen. Negentien medewerkers hebben gebruik gemaakt van de vrijwillige vertrekregeling.

Dit jaar is ook veel aandacht uitgegaan naar security & compliance, mede naar aanleiding van de aanbevelingen die de Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal (CBCT) vorig jaar deed bij de toekenning van haar kwaliteitscertificaat aan de OBA.

Marketing en communicatie

Kennis, cultuur en informatie voor elke Amsterdammer toegankelijk maken, dat is het uitgangspunt voor alle marketing en communicatie van de OBA. Hiervoor hebben we de volgende stappen gezet:

- alle marketing en communicatie is gekoppeld aan de merkwwaarden van de OBA: verbindend, inclusief, betrokken en nieuwsgierig.
- alle nieuwe serviceteksten worden geschreven op taalniveau B1, toegelicht met symbolen en ook beschikbaar gesteld in het Engels.
- de lancering van het digitale platform wijzer.amsterdam.

De coronacrisis had ook een behoorlijke impact op het bereik van de OBA. Vooral het bezoek aan de online zoekcatalogus op oba.nl nam af, het aantal sessies daalde met 16,96% t.o.v. 2019 naar 427.668. Maar Amsterdammers wisten ons digitale aanbod wel veel beter te vinden. Met name het bezoek op oba.nl/ebooks steeg met 36,8% t.o.v. 2019 naar 43.835 paginaweergaven.

Om studenten te prikkelen na de zomervakantie weer naar onze heropende vestigingen te komen, lanceerden we een stadsbrede campagne. In het najaar leidden de aangekondigde bezuinigingen op buurtvestigingen tot veel steun van Amsterdammers en aandacht van de pers. We gaven alle hartverwarmende reacties een plek op oba.nl/indebuurt.

De interne communicatie is door het thuiswerken geïntensiveerd en we introduceerden nieuwe vormen om de medewerkersbetrokkenheid te waarborgen, zoals de talkshow 'De OBA Draait Door'.

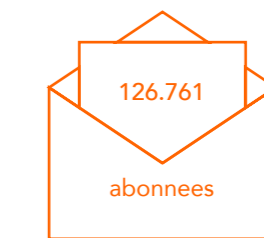
Cijfers in beeld

Aantal websitebezoekers:

1.841.932, een stijging van 20,1% t.o.v. 2019 (1.553.553)

E-mailmarketing

bereik ruim 1,5 miljoen lezers

Aantal volgers op social media

Aantal views op YouTube

ICT

Bedrijfsvoering

De digitale infrastructuur binnen de OBA en de aansluiting op de netwerken in de stad en van andere bibliotheken is continu in ontwikkeling. In dat kader heeft het hoofd ICT in de rol als Chief Technology Officer (CTO) een meer integrale en strategische verantwoordelijkheid binnen de organisatie gekregen. Belangrijk was de doorontwikkeling van een veilige en duurzame operationele backbone. Dit zorgt voor een betrouwbare, stabiele en veilige bedrijfsvoering, noodzakelijk voor de realisatie van OBA Next.

Ook kunnen we zo werken vanuit betrouwbare en toegankelijke basisgegevens, meer inzicht verkrijgen in interacties met de stad en andere kernprocessen én bieden we continuïteit in de dienstverlening.

Naast het uitvoeren en optimaliseren van een aantal lopende ICT-projecten, waaronder een IT-audit in het kader van de accountantscontrole, creëerden we dit jaar ruimte voor innovatie:

- met de pilot 'Anderhalve meter monitor', in samenwerking met CTO Office Amsterdam, vergrootten we op een speelse manier bewustwording van bezoekers van social distancing.
- Met de ontwikkeling van de Bezoekersmonitor OBA komen we meer te weten over het bezoek aan OBA-vestigingen. Welke vestigingen populair zijn bijvoorbeeld, en hoe daarop met personele inzet kan worden ingespeeld.

Thuiswerkfaciliteiten en veiligheid

In het jaar van thuiswerken en videovergaderen heeft de afdeling veel tijd gestoken in het begeleiden van medewerkers hierbij. Met het leveren van meer VPN-licenties en 72 extra thuiswerkplekken en ook servicemanagement, training en opleiding in het gebruik van de ICT-producten en -diensten.

Informatiebeveiliging en privacy blijven onverminderd aandacht vragen. We hebben onder andere de firewall geüpgraded en een maandelijks service window ingesteld voor preventief onderhoud. Regelmatige updates verminderen de kans op virussen/malware en beveiligingslekken.

Personeel en organisatie

Door eerdergenoemde reorganisatie en door de beperkte openstelling is het aantal fte gedaald met 8% t.o.v. 2019. De kosten voor het inhuren van personeel zijn 43% lager t.o.v. 2019.

Het verzuimpercentage is afgelopen jaar met 1,1% gedaald (van 8,2% naar 7,1%). Dit is vooral te verklaren door een afname van het langdurig verzuim. Daarnaast is de meldingsfrequentie (gemiddeld aantal ziekmeldingen per medewerker per 12 maanden) met 0,2 afgenomen van 1.1 naar 0,9.

We hebben afgelopen jaar intensief contact gehad met onze medewerkers over veilig werken en corona, met speciale aandacht voor medewerkers in de risicogroepen. Naast de standaard en wettelijk verplichte Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) hebben we een Covid-19 RI&E laten uitvoeren om eventuele risico's zo goed mogelijk in kaart te hebben.

Onze vrijwilligers hebben we zoveel mogelijk op andere manieren ingezet voor de diensten die we wel konden uitvoeren, zoals bezorgen van boeken aan huis. Alle medewerkers hebben we online trainingen aangeboden. Er zijn 256 medewerkers die hier gebruik van hebben gemaakt en in totaal 668 certificaten behaald.

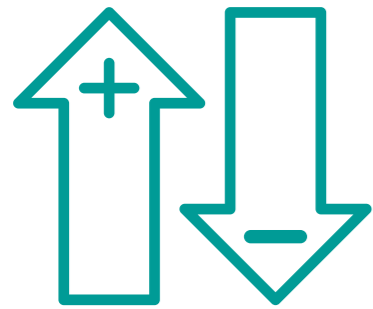
Voor de ondernemingsraad (OR) stond 2020 in het teken van de grote adviesaanvraag herijking begroting/formatie en versnelling van de transformatie. Ook de impact van corona op de werkzaamheden binnen de OBA was een belangrijk overleg onderwerp. Daarnaast liep de zittingsperiode van de huidige OR af en werd de nieuwe raad voor de komende 4 jaar gekozen en geïnstalleerd.

Afgelopen jaar is in samenwerking met de OR een gedragscode ICT en internetgebruik tot stand gekomen. Ook is het protocol datalekken geïmplementeerd.

Facilitaire zaken en huisvesting

Dit jaar zijn opnieuw diverse locaties verbouwd en gebouwd. De vestiging in Slotervaart is verhuisd van het Sierplein naar de Postjesweg. In het prijswinnende nieuwbouwproject Nieuw-West, naast het metrostation, hebben we in samenwerking met architectenbureau Mecanoo een kleine, maar multifunctionele OBA-locatie neergezet. Met een actuele collectie, veel plek om te werken of te studeren, een koffiebar en een aparte ruimte voor programmering of tentoonstellingen.

De vestiging in het rijksmonument aan het Mercatorplein (ontwerp: Berlage, 1925-1927) is compleet vernieuwd naar de wensen van de buurt. Het heeft nu onder andere een OBA Café, een Maakplaats 021, ruime studie- en werkplekken en een inspirerende jeugd-afdeling. Voor 2021 staan al de renovatie van OBA Molenwijk, een verkleining van OBA Olympisch Kwartier en nieuwbouw voor OBA Diemen op de planning.

Hoofdstuk 4 Financiën

Financiële ontwikkelingen

Investeringsplan 2016-2018

Bij de uitvoering van het Beleidsplan 2015-2018 is met de gemeente Amsterdam afgesproken om de daarvoor bestemde reserves aan te wenden voor vernieuwing van de infrastructuur. Het ging daarbij om aanpassingen van OBA Oosterdok, modernisering van het vestigingsnetwerk, vernieuwing van de organisatie en investeringen in automatisering en OBA Online. De afschrijvingen in verband met dit Investeringsplan worden ten laste van de daarvoor gevormde reserve gebracht.

Bedrijfsvoering 2020

In het overzicht hiernaast is een analyse van de staat van baten en lasten gemaakt.

Uit de analyse van de staat van baten en lasten blijkt dat het resultaat uit de gewone bedrijfsvoering van de OBA in het boekjaar 2020 in totaal € 169.748 positief bedraagt. De lasten zijn € 1.557.940 lager dan begroot. De baten zijn € 1.254.509 minder dan begroot. Het saldo van de financiële baten en lasten bedroeg € 37.967 negatief. Het resultaat kan als volgt worden toegelicht.

	2020	2020	2020	2019
Analyse staat van baten en lasten	Begroting	Resultaat	Resultaat - Begroting	Resultaat
Baten				
Subsidies lopend jaar	28.824.300	28.956.447	132.147	28.586.507
Subsidies voorgaande jaren	0	-200.182	-200.182	-22.000
Contributies	1.713.200	1.447.779	-265.421	1.639.909
Administratiegelden	328.400	155.029	-173.371	105.265
Overige baten	1.714.100	966.418	-747.682	1.847.666
Som der baten	32.580.000	31.325.491	-1.254.509	32.157.347
Lasten				
Personeelskosten	15.232.900	14.369.401	-863.499	15.412.478
Afschrijvingen	2.120.900	2.237.609	116.709	2.369.695
Huisvestingskosten	10.261.600	10.060.583	-201.017	10.393.291
Kosten organisatie	2.629.200	2.396.521	-232.679	3.298.039
Mediakosten	1.823.900	1.675.749	-148.151	2.157.802
Kosten automatisering	1.126.800	897.497	-229.303	883.811
Som der lasten	33.195.300	31.637.360	-1.557.940	34.515.116
Resultaat	-615.300	-311.869	303.431	-2.357.769
Saldo financiële baten en lasten	0	-37.967	-37.967	3.417
Exploitatiesaldo	-615.300	-349.836	265.464	-2.354.352
Dotatie / onttrekking bestemmingsreserves				
Personeel	0	95.729	95.729	-241.337
Groot onderhoud gebouwen vestigingen	0	0	0	-218.200
Inventaris OBA Oosterdok	0	0	0	-300.000
Groot onderhoud OBA Oosterdok	800.000	800.000	0	0
Nieuwbouw / verbouw vestigingen	-1.415.300	-1.415.313	-13	-1.381.134
Inrichting vestigingen	-615.300	-519.584	95.716	-2.140.671
Innovatieplan 2016 - 2018	-1.381.100	-1.381.134	-34	9.320.094
	-2.140.600	-2.140.671	-71	-4.240.631
Resultaat toegevoegd aan de Overige Reserve	0	169.748	169.748	-213.681
Totaal	-615.300	-349.836		-2.354.352

Baten

De baten bestaan uit de subsidies, inkomsten gebruikers (de contributies en de administratiegelden) en overige baten.

Subsidies

De subsidie-inkomsten bestaan uit de exploitatiesubsidies van de gemeente Amsterdam, gemeente Ouder-Amstel, gemeente Diemen en de projectsubsidies. Het resultaat van de subsidies is € 132.147 hoger dan de begroting. Er zijn meer projectsubsidies binnengekomen dan aanvankelijk was begroot. In 2019 ontving de OBA in totaal € 1.200.813 aan projectsubsidies. Ten opzichte van het jaar 2019 is de opbrengst uit projectsubsidies ruim 2 % gestegen.

Contributies en administratiegelden

De inkomsten uit contributies zijn in totaal € 1.447.779 (in 2018: € 1.639.909). Ten opzichte van het voorgaande jaar is de contributieopbrengst flink gedaald; een direct gevolg van de coronacrisis. In de begroting was nog een lichte contributiestijging opgenomen, maar deze stijging is helaas niet gerealiseerd. De opbrengst was € 265.421 lager dan begroot.

Administratiegelden

De administratiegelden zijn € 173.371 lager dan begroot. Belangrijke ontwikkeling is dat onze leden via de OBA App een melding krijgen voor het tijdig inleveren van geleende media. De nieuwe signaleringsapp is (voor de leden) zo'n succes, dat de OBA hierdoor fors minder inkomsten uit administratiegelden heeft.

Overige baten

De overige baten bestaan uit de posten Verhuur zalen, Verkoop materialen, Verhuur collecties, Verkoop kaartjes, Schadevergoeding materialen, Verkopen horeca, Verkopen webshop en Overig. De overige baten zijn € 747.682 lager dan de begroting. Ook hier is de belangrijkste oorzaak de coronacrisis: voorstellingen, zaalverhuur, horeca, schoolactiviteiten die via de webshop besteld kunnen worden, gingen slechts in zeer beperkte mate door. In 2019 was er nog een resultaat van € 1.847.666 maar in 2020 slechts een resultaat van € 966.418; een daling van bijna 50%.

Lasten

Personeel

De personeelskosten in verband met de gewone bedrijfsvoering bestaan uit de kosten voor personeelsformatie, personeel derden en overige kosten zoals opleidingen en medische controle. De totale uitgaven in verband hiermee bedroegen in 2020 € 14.369.401. In 2019 was dat nog € 15.412.478; een daling van bijna 7%.

De onderbesteding bij de personeelskosten van € 863.499 komt door minder inzet van personeel, derden en een feitelijke vacaturestop vanwege crisis. In het budget 2020 is rekening gehouden met een totale capaciteitsinzet van 255,26 fte. De werkelijke bezetting op formatie in loondienst is in 2020 214,58 fte. Deze cijfers maken duidelijk dat de OBA als gevolg van de coronacrisis hard heeft moeten bijsturen.

Afschrijvingen

De post afschrijvingen bestaat uit:

1. afschrijvingen in verband met het Investeringsplan 2016 – 2018 waarvoor een bestemmingsreserve is gevormd. In het jaar 2020 komt een bedrag van € 1.415.313 ten laste van deze bestemmingsreserve.

2. gewone afschrijvingen. Hiervoor was in 2019 een bedrag van € 1.093.000 begroot. De daadwerkelijke afschrijvingen waren in 2020 € 116.709 hoger dan in de begroting was voorzien.

Huisvestingskosten

De totale huisvestingskosten bedroegen in 2020 € 10.060.583 (2019: € 10.393.291). De huisvestingskosten zijn daarmee ruim € 0,3 mln. lager dan in het voorgaande jaar en € 201.017 lager dan aanvankelijk was begroot. De kosten voor klein onderhoud en schoonmaak zijn duidelijk lager dan de begroting. Dit is ook een direct gevolg van de tijdelijke sluiting van de vestigingen.

Organisatiekosten

De kosten organisatie betreffen onder meer de vervoerskosten, de programmakosten (Jeugd & Jongeren, Volwassenen, Basisvaardigheden en Ouderen, Marketing en Communicatie en overig), de organisatiekosten (Dienstverlening, Ontwikkeling, Bedrijfsvoering en Bestuurszaken) en de Administratiekosten.

De totale organisatiekosten bedroegen in 2020 € 2.396.521. In 2019 was dat nog € 3.298.039; een daling van bijna 30%. De onderbesteding van € 232.679 is een direct gevolg van de crisis. Voor de vervoerskosten werd een lager bedrag verwacht op basis van nieuwe overeenkomsten. Door de coronacrisis hebben we meer transport uitgevoerd om de activiteiten die we mochten organiseren mogelijk te maken. Bij bestuurszaken zijn meer uitgaven vanwege de aanschaf van veiligheidsmaterialen tegen verspreiding van corona in de vestigingen.

Mediakosten

De mediakosten bedroegen in 2020 in totaal € 1.675.749 (2019: € 2.157.802). Een onderbesteding van € 148.151 t.o.v. de begroting.

Analyse staat van baten en lasten	2020	2020	2020	2019
	Begroting	Resultaat	Resultaat - Begroting	Resultaat
Gemeente Amsterdam	27.057.300	27.057.322	22	26.753.386
Gemeente Ouder-Amstel	317.700	317.687	-13	299.340
Gemeente Diemen	354.300	354.294	-6	332.968
Exploitatiesubsidies	27.729.300	27.729.303	3	27.385.694
Maakplaats	300.000	331.310	31.310	350.000
Leef en Leer	400.000	357.060	-42.940	391.320
Ouderen in de Wijk	195.000	174.344	-20.656	197.000
OBA 100	0	0	0	43.000
Overige projecten	200.000	364.430	164.430	219.493
Projecten	1.095.000	1.227.144	132.144	1.200.813
	28.824.300	28.956.447	132.147	28.586.507

Automatiseringskosten

De totale automatiseringsuitgaven in 2020 bedroegen € 897.497. Dat is € 229.303 lager dan de begroting. Voor het inrichten van thuiswerkplekken zijn wel extra kosten gemaakt voor het aanschaffen van diverse materialen. De onderbesteding heeft voornamelijk te maken met de lockdowns waardoor er minder directe kosten zijn gemaakt. Ten opzichte van 2019 is de totale besteding wel iets gestegen.

Financiële baten en lasten

De rentebaten zijn € 37.967 lager dan begroot. Bij het opstellen van de begroting 2020 is gerekend met een rentepercentage van 0,00%. In 2020 zijn de banken voor het eerst gaan rekenen met een negatieve rente.

Bestemming Resultaat

Het totale resultaat van - € 349.841,- is aangewend voor:

- bestemmingsreserve personeel + € 95.729,-
- bestemmingsreserve digitalisering + € 800.000,-
- bestemmingsreserve investeringsplan 2016 – 2018 - € 1.415.313,-
- algemene reserve + € 169.748,-

Een algemeen uitgangspunt is dat de overige reserve bij voorkeur een omvang heeft van ongeveer 10% van de jaarlijkse exploitatie. De overige reserve heeft nu een saldo van € 2.171.805,-. Dit is ongeveer 7% van de jaarlijkse exploitatie. Inzet van de OBA is de algemene reserve de komende boekjaren stapsgewijs weer tot het gewenste niveau van 10% te verhogen.

Begroting 2021

De OBA heeft een begroting opgesteld voor het boekjaar 2021 met een totaal aan inkomsten van € 32,2 miljoen en een begroot resultaat van € 238.500 positief. Er is een begroting met positief resultaat opgesteld omdat de algemene reserve van de OBA momenteel lager is dan de gewenste 10% van de jaaromzet. De OBA streeft ernaar de algemene reserve binnen enkele jaren weer op het gewenste niveau te krijgen. Dit is ook afgesproken met de gemeente Amsterdam.

De begrote inkomsten bestaan voor een belangrijk deel uit de reguliere exploitatiesubsidies, die in 2021 ook daadwerkelijk ontvangen gaan worden. Voor wat betreft de realisatie van de eigen inkomsten (circa 12% van de totale baten) en de daarmee samenhangende kosten is de OBA voor een belangrijk deel afhankelijk van de ontwikkelingen in 2021 met betrekking tot de coronacrisis. De voor 2021 begrote kosten liggen over het algemeen in lijn met de realisatie over het boekjaar 2020. Hierbij is uiteraard rekening gehouden met de aanpassingen in de organisatie die in het boekjaar 2020 zijn doorgevoerd, waardoor met name de personeelskosten naar verwachting zullen dalen in het boekjaar 2021.

De begroting 2021 is goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 25 september 2020.

Risico's

Het belangrijkste reële risico voor de OBA is het verlies van subsidiemiddelen in de komende jaren. Van de totale opbrengsten wordt jaarlijks ongeveer 85% gevormd door de instandhoudingsubsidies van de gemeenten Amsterdam, Diemen en Ouder-Amstel. Nog in de vorige collegeperiode heeft het gemeentebestuur van Amsterdam besloten de subsidie aan de OBA structureel te verlagen met € 1.000.000 per jaar.

Recent nog heeft de gemeente Amsterdam een bezuinigingsopdracht van € 1.500.000 aangekondigd met ingang van het jaar 2023. Gelukkig heeft de gemeente extra financiële middelen gevonden waardoor

deze bezuiniging is uitgesteld tot 2025. Nadeel hiervan is dat de ontwikkelingen rond OBA Next zijn uitgesteld. Een tweede risico is dat de indexeringen van de subsidies en inkomsten geen gelijke tred houden met de loonontwikkeling en de kostenstijgingen. Voor het jaar 2020 was de indexering van de subsidie van de gemeente Amsterdam slechts 0,9%. Voor het jaar 2021 is de indexering van de subsidie van de gemeente Amsterdam 2,19%. Tegenover te lage subsidie indexeringen staan reële loon- en prijsontwikkelingen van enkele procenten per jaar. Om dit op te kunnen vangen moet er verder worden bezuinigd.

De OBA bestaat al ruim 100 jaar. Het gedwongen sluiten van alle OBA-vestigingen leek altijd ondenkbaar maar de OBA heeft hier als gevolg van de coronacrisis sinds 13 maart 2020 mee te maken. Ten tijde van de vaststelling van dit bestuursverslag hebben we nog altijd te maken met een lockdown en is het lastig te overzien wat de impact voor het jaar 2021 zal zijn.

De gemeenten Amsterdam, Diemen en Ouder-Amstel betrachten coulance ten aanzien van de prestatieafspraken in relatie tot de subsidie. De OBA ontvangt 100% van de subsidies.

Impact pandemie

De coronacrisis heeft grote impact op de dienstverlening en programmering van de OBA. Dankzij de continuering van de exploitatiesubsidies waarbij de prestatieafspraken die als gevolg van de pandemie niet te realiseren zijn, worden losgelaten, is de financiële impact voornamelijk beperkt. Binnen deze financiële kaders dient de OBA het verlies aan eigen inkomsten op te vangen. Hiertoe zijn diverse maatregelen getroffen, waaronder een reorganisatie, om het kostenniveau van de organisatie omlaag te brengen. Er is voornamelijk geen noodzaak tot aanvullende (overheids)steun. Uitgaande van de continuering van de exploitatiesubsidies zijn als gevolg van de coronacrisis geen belangrijke gevolgen te verwachten voor de financieringspositie en de continuïteit van de OBA-organisatie.

Beheersingsmaatregelen

Belangrijke beheersingsmaatregelen om subsidiekortingen dan wel achterblijvende indexeringen op te vangen zijn:

- verlaging personeelskosten. Om in te spelen op fluctuaties hanteert de OBA een flexibele schil. Verkleining van de personeelsformatie kan gevolgen hebben voor openingstijden en dienstverlening.
- verlaging huisvestingskosten. De OBA stuurt al enkele jaren actief op verlaging van de huisvestingskosten door efficiëncymaatregelen, zoals het afstoten van dure, grote locaties en het delen van huisvesting met andere maatschappelijke/culturele instellingen.
- verhoging eigen inkomsten.

Vorming van reserves en voorzieningen

Om schoksgewijze ontwikkelingen met betrekking tot de subsidie-inkomsten te kunnen opvangen, vormt de OBA een aantal reserves en voorzieningen. Voor de ver- en nieuwbouw van de vestigingen is een aantal bestemmingsreserves gevormd. Voor het groot onderhoud van OBA Oosterdok wordt jaarlijks een voorziening getroffen.

Met deze maatregelen streeft de OBA ernaar verminderingen van de subsidie te kunnen opvangen zonder grote reorganisaties en met behoud van de dienstverlening aan de gebruikers.

Conclusies en vooruitzichten

Zonder enige twijfel kunnen we concluderen dat 2020 een bewogen jaar was. Voor de stad Amsterdam en haar inwoners en ook voor de OBA. Een jaar van twijfel, van angst, van veel improvisatie, maar ook van inspiratie. We hebben gezien welke rol we spelen voor de Amsterdammers, voor kinderen, jongeren en ouderen. En ervaren hoe dankbaar het was om het weinige dat we konden toch te doen. Alle positieve reacties hierop waren een enorme opsteker voor onze medewerkers die, vanuit huis en vaak in combinatie met hulp aan (klein) kinderen bij thuisonderwijs, de handen uit de mouwen staken om te doen wat nodig was.

Fors afgeschaald

Het is alweer een jaar geleden dat we dat ene telefoontje van de gemeente Amsterdam kregen. Met de bevestiging dat onze subsidie voor 2020 geen gevaar liep, met alle begrip voor het niet behalen van onze prestatieafspraken, maar ook met de boodschap dat we alle financiële tegenvallers als gevolg van de coronacrisis als OBA zelf zouden moeten opvangen. Dit duidelijke en ook begrijpelijke signaal dat ons heeft gedwongen hard in te grijpen in onze bedrijfsvoering. Er is fors afgeschaald met onze flexibele schil (inhuur tijdelijke medewerkers), met onze leveranciers (schoonmaak, bewaking etc.) en uiteindelijk heeft de OBA ongeveer 10 % van de vaste personeelsformatie geschrapt. De daarvoor benodigde reorganisatie riep veel emoties op, waarvan de echo's waren te horen tot in de raadzaal van het stadhuis.

Toekomstplan

We kijken met gemengde gevoelens terug op de perikelen rond de vaststelling van de Amsterdamse gemeentebegroting 2021, die voor de OBA zowel goed als slecht nieuws bevat. Het goede nieuws (dat de voorgenomen investeringen m.b.t. OBA NEXT doorgaan) dreigde overschaduw te worden door de aankondiging dat de OBA in 2023 € 1,5 mln. extra zou moeten bezuinigen en het vestigingsnetwerk zou moeten 'herijken'. Gelukkig zijn deze bezuinigingen twee jaar uitgesteld, zodat de OBA meer tijd krijgt om samen met de gemeente een Integraal Toekomstplan te maken, maar de korting van € 1,5 mln. is nog niet van

tafel. De OBA zal in 2021 en 2022 veel energie moeten stoppen in haalbare toekomstplannen en gesprekken daarover met de politieke partijen in Amsterdam. Goed nieuws is ook dat de gemeenteraad van Diemen unaniem heeft ingestemd met het investeringsplan om een nieuwe bibliotheekvleugel te bouwen aan het gebouw van Theater De Omval, waardoor in Diemen een mooie cultureel-maatschappelijke voorziening ontstaat die we samen met De Omval zullen exploiteren.

Bibliotheekconvenant

In Den Haag werd in oktober 2020 het Bibliotheekconvenant gesloten tussen Rijksoverheid, provincies (IPO), gemeenten (VNG) en de bibliotheeksector. In dit convenant maken de overheden afspraken met onze sector over de belangrijkste maatschappelijke uitdagingen:

- **Leesbevordering:** een extra impuls om met name bij jongens, vmbo'ers en leerlingen met een meertalige achtergrond het lezen te stimuleren.
- **Digitale inclusie:** participatie in de informatiesamenleving door o.a. uitbreiding van Informatiepunten Digitale Overheid en cursusaanbod digi-vaardigheden.
- **Leven lang ontwikkelen:** focus op basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid door o.a. het opzetten van een interactief leer- en ontwikkelplatform en inloop-scholen/makerplaatsen in bibliotheken..

Daarnaast worden afspraken gemaakt om een robuust bibliotheekstelsel met goed bereikbare en geoutilleerde bibliotheken in stand te houden. Naar verwachting zullen er ook rijksmiddelen beschikbaar komen t.b.v. de innovatie en maatschappelijke rol van openbare bibliotheken. We willen lokale en landelijke inspanningen zo veel mogelijk met elkaar te verbinden om daarmee de financiering van het OBA-netwerk op het goede niveau te houden.

Het is nu eind maart 2021. Het tweede coronajaar, maar gelukkig lijkt het erop dat we binnenkort –weliswaar met de nodige beperkingen- de deuren van onze vestigingen weer (gedeeltelijk) kunnen openen. Daar verheugen we ons enorm op.

Verslag Raad van Toezicht

Ook de Raad van Toezicht heeft ervaren wat een bijzonder jaar 2020 was en welke grote gevolgen het met zich mee heeft gebracht voor de OBA als organisatie, maar vooral ook voor alle Amsterdammers die zo graag en zo veel gebruik maken van de vestigingen in de stad. De Raad wil dan ook graag haar grote waardering uitspreken voor alle medewerkers, die naar beste kunnen hun uiterste best hebben gedaan in deze moeilijke omstandigheden.

De raad heeft in het jaar 2020 vijf reguliere vergaderingen gehouden, de auditcommissie van de raad is drie keer bijeen geweest en de remuneratiecommissie heeft een gesprek met de bestuurder gevoerd. Ook heeft de raad tweemaal gesproken met de ondernemingsraad van de OBA.

De auditcommissie en de accountant BDO hebben in de voorjaarsvergadering van de auditcommissie de jaarstukken 2019 besproken. Deze zijn vervolgens door de Raad van Toezicht goedgekeurd. In de najaarsvergadering heeft de auditcommissie met de accountant gesproken over de resultaten van de interim-controle en de controleopdracht voor het boekjaar 2020.

De Raad heeft, het zal niet verbazen, afgelopen jaar veel tijd en aandacht besteed aan de impact van de coronacrisis voor de OBA en hierover ook tussentijds informeel overlegd met bestuurder en leden van het MT. Medio 2020 heeft de bestuurder de Raad van Toezicht geïnformeerd over de noodzaak een reorganisatie/bezuiniging in gang te zetten om de financiële tegenvallers als gevolg van de coronacrisis op te vangen. De raad heeft de bestuurder waar mogelijk gesteund bij het voeren van zijn gesprekken hierover met medewerkers en de ondernemingsraad. De raad is dan ook verheugd dat een oplossing is gevonden voor het aanvankelijke verschil van inzicht tussen bestuurder en ondernemingsraad over de uitvoering van de reorganisatie.

De Raad van Toezicht werd, net als de bestuurder, in september verrast door het voornemen van het college van B&W om vanaf 2023 € 1,5 mln. te bezuinigen op de basisfinanciering van de OBA. Tegelijkertijd kondigde het college aan de voorgenomen nieuwe investeringsplannen t.b.v. OBA NEXT door te willen zetten. De raad is blij dat uiteindelijk is besloten de aangekondigde bezuinigingen enkele jaren uit te stellen, zodat ruimte ontstaat voor een Integraal Toekomstplan OBA. Het gemeentebestuur en de OBA zullen hier eind 2021 afspraken over maken.

In het najaar heeft de raad, samen met Nationaal Register, de werving van nieuwe leden voor de Raad van Toezicht ter hand genomen. Het was verheugend te zien dat er brede belangstelling was van binnen en buiten Amsterdam om toe te treden. Op basis van briefselectie en meerdere kennismakingsgesprekken heeft de raad besloten per 1 februari 2021 Chris Sigaloff en Omar el Khamlichi als leden en Rosanne Bakker als adviseur van de raad te benoemen. Het spijt de raad dat Sandra Chedi begin 2021 heeft moeten besluiten haar lidmaatschap te beëindigen. De raad dankt haar voor grote betrokkenheid bij de OBA.

Amsterdam, 30 maart 2021

Job Cohen, *voorzitter Raad van Toezicht*
Stichting Openbare Bibliotheek Amsterdam

Bijlage 1 Prestatie-indicatoren

Ambities/beoogd effect	Resultaat 2019	Doelstelling 2020	Gerealiseerd 2020	Vershil t.o.v. 2019 abs.	Vershil t.o.v. 2019 %	
0. Algemeen						
Vergroten totaal aantal bezoeken	4.005.416	4.042.500	1.776.416	-2.229.000	-55,6	
Bezoeken vestigennetwerk	2.559.138	2.467.500	1.132.470	-1.426.668	-55,7	
Bezoeken OBA Oosterdok	1.446.278	1.575.000	643.946	-802.332	-55,5	
Bezoeken online	1.533.558	2.207.700	1.841.932	308.374	20,1	
Vergroten totaal aantal leden	161.205	165.375	146.951	-14.254	-8,8	
jeugd						
0 t/m 3 jaar	9.505	n.v.t.	7.275			
4 t/m 11 jaar	51.348	n.v.t.	47.202			
12 t/m 17 jaar	33.428	n.v.t.	32.617			
<i>subtotaal jeugd</i>	94.281	97.875	87.094			
volwassenen						
18 t/m 66 jaar	49.572	46.638	41.561			
67 jaar en ouder	13.252	13.261	13.484			
Waarvan Stadspashouders (18 jaar en ouder)	6.844	5.500	4.875			
<i>subtotaal volwassenen</i>	62.824	59.899	55.045			
Overig	4.100	7.600	4.812			
TOTAAL	161.205	165.374	146.951	-14.254	-8,8	
Stabiliseren totaal aantal uitleningen	2.429.357	2.316.100	1.513.442	-915.915	-37,7	
Inwoners kunnen de OBA gemakkelijk bereiken en gebruiken.	Aantal OBA-vestigingen, inclusief OBA Oosterdok	27	27	27	0	0,0
	Aantal openingsuren per week, inclusief OBA Oosterdok	1.147	lockdown	500	-647	-56,4
Amsterdammers waarderen de OBA	Verhogen klanttevredenheid t.o.v. 2016	n.v.t.	niet gemeten	niet gemeten	n.v.t.	n.v.t.

Ambities/beoogd effect	Resultaat 2019	Doelstelling 2020	Gerealiseerd 2020	Vershil t.o.v. 2019 abs.	Vershil t.o.v. 2019 %	
1. Doelgroep 0 t/m 3 jaar						
Alle baby's en peuters in Amsterdam bereiken via het programma BoekStart	Vergroten aantal Boekstartleden *)	9.505	9.505	7.275	-2.230	-23,5
	Uitbreiden aantal vestigingen met structurele Boekstartactiviteit	26		18	-8	-30,8
2. Doelgroep 4 t/m 11 jaar						
Alle kinderen in Amsterdam bereiken met naast leesbevordering een accent op 21e eeuwse vaardigheden	Vergroten aantal scholen in het primair onderwijs waarmee de OBA samenwerkt	217	217	102	-115	-53,0
3. Doelgroep 12 t/m 17 jaar						
Aansluitend op de schoolcarrière alle jongeren in Amsterdam ondersteunen en verdiepende programma's bieden rond 21e eeuwse vaardigheden.	Vergroten aantal scholen in het voortgezet onderwijs waarmee de OBA samenwerkt.	40	30	9	-31	-77,5
4. Doelgroep 18 t/m 66 jaar						
Alle Amsterdammers de mogelijkheid geven om een leven lang te blijven leren en kennis laten maken met kunst en cultuur.	Vergroten aantal cursussen van de Volksuniversiteit Amsterdam in OBA-vestigingen.	1768		446	-1.322	-74,8
5. Doelgroep basisvaardigheden						
Alle Amsterdammers die aan hun basisvaardigheden willen werken de mogelijkheid daartoe bieden.	Uitbreiden aantal OBA Leef en Leerpunten in de vestigingen voor oefening, begeleiding en ondersteuning.	2	5	4	2	100,0
6. Doelgroep ouderen (67+)						
Ouderen een plek bieden waar zij laagdrempelig terecht kunnen om anderen te ontmoeten en zich te blijven ontwikkelen.	Uitbreiden van aantal vestigingen waar het project Ouderen in de Wijk wordt uitgevoerd.	7	9	7	0	0,0

Bijlage 2 Prestaties vestigingen

	bezoekers				leden				uitleningen				openingsuren per week		
	2019	2020	verschil 20/19	verschil %	2019	2020	verschil 20/19	verschil %	2019	2020	verschil 20/19	verschil %	2019	2020	verschil 20/19
Stadscentrum	1.446.278	643.946	(802.332)	-55,5	51.323	46.526	(4.797)	-9,3	776.700	497.244	(279.456)	-36,0	94		-94,0
OBA Oosterdok (incl. WIS/MAG)	1.446.278	643.946	(802.332)	-55,5	51.323	46.526	(4.797)	-9,3	776.700	497.244	(279.456)	-36,0	94		-94,0
Noord	372.359	173.422	(198.937)	-53,4	15.036	13.296	(1.740)	-11,6	223.218	145.433	(77.785)	-34,8	175,5		-175,5
OBA Molenwijk	101.011	48.269	(52.742)	-52,2	4.076	3.623	(453)	-11,1	55.778	33.006	(22.772)	-40,8	44		-44,0
OBA Van der Pek	74.021	27.198	(46.823)	-63,3	2.455	2.119	(336)	-13,7	45.172	22.187	(22.985)	-50,9	43,5		-43,5
OBA Banne	83.748	41.405	(42.343)	-50,6	3.608	3.168	(440)	-12,2	46.267	36.277	(9.990)	-21,6	44		-44,0
OBA Waterlandplein	113.579	56.550	(57.029)	-50,2	4.897	4.386	(511)	-10,4	76.001	53.963	(22.038)	-29,0	44		-44,0
Nieuw West	326.056	169.625	(156.431)	-48,0	19.423	16.976	(2.447)	-12,6	244.402	152.396	(92.006)	-37,6	158		-158,0
OBA Sloterveer	123.210	58.329	(64.881)	-52,7	4.414	3.780	(634)	-14,4	51.965	34.258	(17.707)	-34,1	44		-44,0
OBA Geuzenveld	59.893	26.604	(33.289)	-55,6	3.072	2.710	(362)	-11,8	34.643	18.141	(16.502)	-47,6	34,5		-34,5
OBA Postjesweg /Slotervaart*	30.979		(30.979)	-100,0	3.180	2.520	(660)	-20,8	32.831	2.274	(30.557)	-93,1	33,5		-33,5
OBA Osdorp	111.974	84.692	(27.282)	-24,4	8.757	7.966	(791)	-9,0	124.963	97.723	(27.240)	-21,8	46		-46,0
West	668.503	220.675	(447.828)	-67,0	20.836	18.460	(2.376)	-11,4	320.982	193.548	(127.434)	-39,7	219,5		-219,5
OBA Spaardammerbuurt	68.581	46.908	(21.673)	-31,6	2.169	1.936	(233)	-10,7	29.474	14.234	(15.240)	-51,7	41,5		-41,5
OBA Staatsliedenbuurt	75.405	37.013	(38.392)	-50,9	3.437	3.022	(415)	-12,1	59.557	38.276	(21.281)	-35,7	39,5		-39,5
OBA Bos en Lommer	83.491	33.252	(50.239)	-60,2	5.110	4.419	(691)	-13,5	51.256	25.962	(25.294)	-49,3	45		-45,0
OBA Mercatorplein	76.375	42.943	(33.432)	-43,8	4.859	4.202	(657)	-13,5	78.427	42.552	(35.875)	-45,7	39,5		-39,5
OBA De Hallen	364.651	60.559	(304.092)	-83,4	5.261	4.881	(380)	-7,2	102.268	72.524	(29.744)	-29,1	54		-54,0
Oost	354.658	154.163	(200.495)	-56,5	18.780	16.831	(1.949)	-32	261.933	152.425	(109.508)	-41,8	133		-133,0
OBA Linnaeus	113.919	41.132	(72.787)	-63,9	7.760	6.991	(769)	-9,9	85.625	36.757	(48.868)	-57,1	46		-46,0
OBA Javaplein	185.315	88.703	(96.612)	-52,1	6.537	5.881	(656)	-10,0	120.135	87.904	(32.231)	-26,8	49,5		-49,5
OBA IJburg	55.424	24.328	(31.096)	-56,1	4.483	3.959	(524)	-11,7	56.173	27.764	(28.409)	-50,6	37,5		-37,5
Zuidoost	305.013	122.646	(182.367)	-59,8	10.762	9.576	(1.186)	-11,0	143.071	98.065	(45.006)	-31,5	95,5		-95,5
OBA Bijlmerplein	158.293	53.129	(105.164)	-66,4	5.459	4.943	(516)	-9,5	64.427	43.257	(21.170)	-32,9	46		-46,0
OBA Reigersbos	136.425	68.843	(67.582)	-49,5	5.280	4.633	(647)	-12,3	78.464	54.808	(23.656)	-30,1	41,5		-41,5
OBA punt Ganzenhoef	10.295	674	(9.621)	-93,5	23		(23)	-100,0	180		(180)	-100,0	8,0		-8,0
Zuid	376.181	131.913	(244.268)	-64,9	17.295	15.256	(2.039)	-11,8	286.154	140.539	(145.615)	-50,9	176		-176,0
OBA Roelof Hartplein	99.051	58.812	(40.239)	-40,6	6.839	6.080	(759)	-11,1	100.236	63.894	(36.342)	-36,3	49,5		-49,5
OBA Olympisch Kwartier	91.354	33.708	(57.646)	-63,1	3.510	3.020	(490)	-14,0	59.908	25.592	(34.316)	-57,3	39,5		-39,5
OBA Buitenveldert	73.197	39.393	(33.804)	-46,2	3.920	3.482	(438)	-11,2	72.356	51.053	(21.303)	-29,4	44		-44,0
OBA CC Amstel	112.579	36.655	(75.924)	-67,4	3.026	2.674	(352)	-11,6	53.654	23.267	(30.387)	-56,6	43		-43,0
Gemeente Amsterdam	3.849.048	1.616.390	(2.232.658)	-58,0	153.455	136.921	(16.534)	-10,8	2.256.460	1.379.650	(876.810)	-38,9	1.051,5		-1051,5
Diemen	80.000	84.430	4.430	5,5	4.833	4.396	(437)	-9,0	112.997	78.634	(34.363)	-30,4	40,5		-40,5
OBA Diemen (bezoekersteller defect in 2019)	80.000	84.430	4.430	5,5	4.833	4.396	(437)	-9,0	112.997	78.634	(34.363)	-30,4	40,5		-40,5
Gemeente Ouderamstel	83.325	38.941	(44.384)	-53,3	2.917	2.577	(340)	-11,7	59.900	31.891	(28.009)	-46,8	55		-55,0
OBA Ouderkerk	43.236	22.274	(20.962)	-48,5	1.815	1.598	(217)	-12,0	39.998	22.268	(17.730)	-44,3	25,5		-25,5
OBA Duivendrecht	40.089	16.667	(23.422)	-58,4	1.102	979	(123)	-11,2	19.902	9.623	(10.279)	-51,6	29,5		-29,5
TOTAAL	4.012.373	1.739.761	(2.272.612)	-56,6	161.205	143.894	(17.311)	-10,7	2.429.357	1.490.175	-939.182	-38,7	1147,0		-1147,0

Bijlage 3 Speerpunten vestigingen

In dit overzicht worden de belangrijke speerpunten voor de verschillende vestigingen genoemd. In elke vestiging is een basispakket aan voorzieningen voor alle Amsterdammers beschikbaar. De genoemde speerpunten geven aan voor welke doelgroepen de vestiging zich extra heeft ingezet.

Stadsdeel Centrum			
Naam vestiging	Stadsdeel	Speerpunten doelgroepen	Samenwerkingspartners
OBA Oosterdok	Centrum	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Maakplaats Volwassenen Leef en leerpunt 	Partners programma Huis van alle Talen. Volksuniversiteit Amsterdam, Alliance Française, IHLIA en House of Skills Partners diverse Jeugd- & jongerenprogramma's Partners Maakplaats Partners Leef & Leerpunt
Stadsdeel Noord			
OBA Waterlandplein	Noord	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Maakplaats 021 Basisvaardigheden 	Partners diverse Jeugd- & jongerenprogramma's Partners Maakplaats Huis van de Wijk
OBA Van der Pek	Noord	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Basisvaardigheden Buurtactivatie 	Partners diverse Jeugd- & jongerenprogramma's Studiebegeleiding: Studiemax en Weekendacademie Huis van de Wijk Netwerk partners Ouderen in de Wijk
OBA Banne	Noord	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Jeugd (13-18 jaar) Ouderen (OidW) Leef en leerpunt 	Partners diverse Jeugd- & jongerenprogramma's Netwerk partners Ouderen in de Wijk Partners Leef & Leerpunt
OBA Molenwijk	Noord	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Buurtactivatie 	Partners diverse Jeugd- & jongerenprogramma's
Stadsdeel Nieuw-West			
OBA Osdorp	Nieuw West (Osdorp)	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Jeugd (13-18 jaar) Ouderen (OidW) Leef en leerpunt Maakplaats 	Partners diverse Jeugd- & jongerenprogramma's Partners Maakplaats Studiebegeleiding: Studiezalen Techgrounds Netwerk partners Ouderen in de Wijk Partners Leef & Leerpunt
OBA Slotermeer	Nieuw West (Slotermeer)	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Maakplaats Basisvaardigheden Buurtactivatie 	Partners diverse Jeugd- & jongerenprogramma's Partners Maakplaats Eigenwijken
OBA Postjesweg		<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Buurtactivatie 	Partners diverse Jeugd- & jongerenprogramma's
OBA Geuzenveld	Nieuw West (Geuzenveld)	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Basisvaardigheden Buurtactivatie 	Partners diverse Jeugd- & jongerenprogramma's Hogeschool van Amsterdam [HVA]- buurtcampus Eigenwijken
Stadsdeel Oost			
OBA Javaplein	Oost	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Jeugd (13-18 jaar) Maakplaats Basisvaardigheden Volwassenen 	Partners diverse Jeugd- & jongerenprogramma's Partners Maakplaats Studiebegeleiding: Studiemax Wijkpartners (o.a. Post Oost - en op volwassenen in het algemeen)
OBA Linnaeus	Oost	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Buurtactivatie 	Partners diverse Jeugd- & jongerenprogramma's Netwerk partners Ouderen in de Wijk
OBA IJburg	Oost	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Buurtactivatie 	Partners diverse Jeugd- & jongerenprogramma's Studiebegeleiding: Studiemax Flexbieb

Stadsdeel West			
OBA De Hallen	West (Oud-West/de Baarsjes)	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Volwassenen 	Partners diverse J&J programma's Leescafé Belcampo Studiebegeleiding: Studiemax
OBA Mercatorplein	West (Oud-West/de Baarsjes)	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Maakplaats Ouderen (OidW) Leef en leerpunt 	Partners diverse J&J programma's Partners Maakplaats Studiebegeleiding: Studiemax en Weekendacademie Netwerk partners Ouderen in de Wijk Partners Leef & Leerpunt
OBA Staatsliedenbuurt	West (Westerpark)	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Buurtactivatie Maakplaats 	Partners diverse J&J programma's Partners Maakplaats
OBA Bos en Lommer	West (Bos en Lommer)	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Buurtactivatie 	Partners diverse J&J programma's
OBA Spaardammerbuurt	West (Westerpark)	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Ouderen (OidW) 	Partners diverse J&J programma's Netwerk partners Ouderen in de Wijk
Stadsdeel Zuid			
OBA Roelof Hartplein	Zuid	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Jeugd (13-18 jaar) Volwassenen 	Partners diverse J&J programma's Studiebegeleiding: Combiwel
OBA Buitenveldert	Zuid	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Ouderen (OidW) 	Partners diverse J&J programma's Netwerk partners Ouderen in de Wijk
OBA Olympisch Kwartier	Zuid	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) 	Partners diverse J&J programma's
OBA CC Amstel	Zuid	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Maakplaats 	CC Amstel Partners diverse J&J programma's Partners Maakplaats Studiebegeleiding: Combiwel
Stadsdeel Zuid-Oost			
OBA Bijlmerplein	Zuidoost (Bijlmer Centrum)	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Jeugd (13-18 jaar) Volwassenen (jong) Leef en leerpunt 	Imagine IC Partners diverse J&J programma's Partners Leef & Leerpunt Studiebegeleiding: Studiemax Toekomst: Weekendacademie en Life Skills -concept
OBA Reigersbos	Zuidoost (Gaasperdam/Driemond)	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Jeugd (13-18 jaar) Maakplaats Ouderen (OidW) 	Partners diverse J&J programma's Partners Maakplaats Studiebegeleiding: Weekendacademie en Studiemax Netwerk partners Ouderen in de Wijk (OidW).
OBA punt Ganzenhoef	Zuidoost (Bijlmer Oost)	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Maakplaats Basisvaardigheden 	Partners diverse J&J programma's Partners Maakplaats Orion, ROC en kinderdagverblijf Kids Academy
OBA Diemen	Gemeente Diemen	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Basisvaardigheden Buurtactivatie 	Partners diverse J&J programma's Theater de Omval
OBA Duiwendrecht	Gemeente Ouder-Amstel	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Basisvaardigheden 	Coherente, muziekschool Partners diverse J&J programma's
OBA Ouderkerk	Gemeente Ouder-Amstel	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd (0-4 jaar) Jeugd (4-12 jaar) Vrijwilligers 	

Bijlage 4

Jaarverslag Maakplaats 021

De nieuwe werkelijkheid voor Maakplaats 021

2020 heeft voor iedereen heel anders uitgedaand dan we ons hadden voorgesteld. Medio maart ging de stad op slot en van de ene op de andere dag stopten ook alle Maakplaats-activiteiten. De coronacrisis raakt de Amsterdamse jeugd flink.

Het is opmerkelijk te zien hoeveel impact corona heeft op digitale ontwikkelingen en op het dagelijks leven van ons allemaal, hoe digitalisering uit pure noodzaak in een stroomversnelling is geraakt. De vele culturele, publieke en creatieve organisaties in de stad ontwikkelden en publiceerden massaal online content – zo ook het team van Maakplaats 021 – om thuisblijvers, thuiswerkers en thuisonderwijzers te ondersteunen.

Daarnaast waren de Maakplaatsen deze zomer zes weken geopend speciaal voor kinderen die niet op vakantie gingen, als onderdeel van het Midzomer Mokum-programma van de gemeente Amsterdam. De aftrap hiervan op zaterdag 4 juli ging samen met de start van de zomervakantie én de feestelijke opening van de negende Maakplaats in OBA Mercatorplein. In de kerstvakantie, toen het hele land weer in een lockdown zat, hebben we onze deuren opnieuw twee weken lang geopend voor kinderen uit de buurt.

We zijn trots dat we in deze ontregelende periode wendbaar zijn gebleven en relevant zijn gebleven. Terwijl we proberen de veranderingen binnen de OBA vorm te geven en ons voorbereiden de economische impact op te vangen, kijken we als Maakplaats 021 ook goed om ons heen. Wat gebeurt er met kinderen en jongeren in deze situatie? Wie komt goed mee? Wie blijft achter? En helaas zien we dat een te grote groep jonge Amsterdammers kwetsbaar is en niet of nauwelijks kan meekomen.

Deze waarnemingen en ervaringen nemen we mee in de project- en programmaontwikkeling voor de komende jaren. De stad staat voor grote uitdagingen op het gebied van onderwijs, inclusie en digitalisering. Duidelijk is dat de kans op (nog) grotere achterstand voor kwetsbare groepen enorm is. De coronacrisis – bovenop het prangende lerarentekort dat al een aantal jaren speelt – laat zien dat het niet belangrijk is, maar urgent om te blijven investeren in (groot) stedelijke samenwerkingsverbanden als Maakplaats 021.

Maakplaats 021 | rapportage 2020

De huidige generatie groeit op in een digitale samenleving en ontwikkelt hierdoor een andere manier van denken en informatieverwerking. Kinderen en jongeren hebben een omgeving nodig om hiermee te oefenen, te experimenteren en te leren de nieuwe vaardigheden op een betekenisvolle manier toe te passen. Deze omgeving vinden ze niet of onvoldoende in het huidige Nederlandse primair en voortgezet onderwijs. Hier vinden noodzakelijke (vak)vernieuwingen vaak niet, te laat of te geïsoleerd plaats. Dit heeft aan de ene kant te maken met tijdgebrek door een oplopend lerarentekort en aan de andere kant met gebrek aan inhoudelijke kennis bij docenten. De coronacrisis heeft het tekort aan leerkrachten nog eens vergroot.

Bovenstaande ontwikkelingen hebben ervoor gezorgd dat Maakplaats 021, bestaande uit OBA, Hogeschool van Amsterdam, Pakhuis de Zwijger en de Waag, haar programma in korte tijd heeft aangepast en doorontwikkeld. En om een zo rijk mogelijk aanbod aan (offline en online) workshops op het gebied van techniek, technologie, kunst en 21st century skills te bieden, hebben we ook samenwerking gezocht met externe aanbieders. Dit heeft dit jaar geresulteerd in een samenwerking met The Beach, Designathon Works, Cinekid, NewTechKids, NEMO, Cultura Nederland, Hotmamahot, Project Fearless, LekkerSamenKlooien, Breitner Academie, ALASCA, Sail a Future en VoorUit.

Schoolprogramma's

In 2020 hebben alle basisscholen Wetenschap & Techniek (W&T) en Onderzoekend & Ontwerpend Leren een plek in hun curriculum moeten geven. We zien en horen via de kennismakelaars W&T van de gemeente Amsterdam en via leerkrachten en schoolbestuurders dat veel scholen de expertise missen om dit zelf vorm te geven.

Voor ons was het een kans om een gevarieerd en sterk aanbod aan maakonderwijs op te stellen waarbij alle aspecten van wetenschap, digitale technologie en techniek met als basis onderzoekend en ontwerpend leren aan bod komen. Een kans om formeel en informeel onderwijs bij elkaar te brengen, de leeromgeving op school te verbinden met de leeromgeving van de maakplaats in de buurt.

Lessenreeksen

Om voor werkdrukverlaging bij leerkrachten te zorgen, hebben we schoolprogramma's in de vorm van lessenreeksen ontwikkeld. Dit heeft geleid tot deelname aan de pilot Noodplan Lerarentekort van de gemeente Amsterdam. In het najaar van 2020 hebben we twee lessenreeksen gedraaid met de groepen 6 van basisschool Al Jawhara in het kader van deze pilot. Dit was zo succesvol dat we in de eerste maand van 2021 door de gemeente zijn gevraagd ons aanbod op meer Amsterdamse scholen neer te zetten.

Online en offline leren

De coronacrisis heeft ons gestimuleerd om online leermaterialen te ontwikkelen. Onze oplossing om het maaktalent en de creativiteit van de kinderen, die verplicht thuis zaten, te blijven prikkelen. Deze online leermaterialen bestaan uit:

- Webinars
- Instructables
- Maakvideo's

We hebben het online aanbod zo gecreëerd dat dit in de komende jaren op zichzelf ingezet kan worden, maar ook als aanvulling of ondersteuning op fysieke school- en naschoolse programma's.

Highlight 2020: Amsterdam Designathon Challenge

Kinderen uit acht groepen van verschillende basisscholen hebben oplossingen bedacht voor het samenleven met 180 verschillende culturen in een stad als Amsterdam. Tijdens de challenge verzonnen, bouwden en presenteerden de leerlingen een zelfbedachte oplossing rond dit vraagstuk. De kinderen deden dit in een maakplaats of op school en maakten gebruik van minimotoren, sensoren en andere technologieën. Ontwerpend leren en maakonderwijs werden zo gecombineerd.

Van elke groep werd het team met de meest innovatieve oplossing uitgenodigd voor de live-finale in OBA Oosterdok. Helaas gooide corona roet in het eten en kon er geen online live-finale plaatsvinden, omdat de scholen gesloten waren. Om toch op een bijzondere manier de winnaar van de Amsterdam Designathon Challenge bekend te maken, hebben we een video gemaakt met de beste ideeën en het winnende team.

Bereik schoolprogramma's	
Aantal schoolbezoeken	68
Aantal deelnemers	1626
Online bereik*	
Aantal webinars	8
Aantal instructables	6
Aantal maakvideo's	15

*Aantal views neemt nog steeds toe

Naschoolse programma's

Onze maakplaatsen zijn gevestigd in de ontwikkelbuurt van Amsterdam, omdat juist daar een buitenschools aanbod rondom digitale technologie en 21e century skills relevant is. Daarnaast zijn deze leerplekken ook van belang omdat ze de leefwereld van de kinderen vergroten. Zowel door de inhoud van de programma's als door het feit dat ze samenwerken met kinderen van andere leeftijden, andere scholen en soms ook andere sociale/culturele achtergrond.

Het gaat in onze naschoolse programma's niet om leren door kennisoverdracht, maar om leren door te doen en te ervaren. Door de buurt en de wijk erbij te betrekken zijn de kinderen bezig met echte uitdagingen en kunnen ze een steentje bijdragen aan een sterkere buurt. De programma's bieden leerervaringen die op school nog weinig geboden worden en zijn daarom aanvullend, verrijkend en vernieuwend. Ze dragen bij aan een positief zelfbeeld, aantoonbare vaardigheden, talentontwikkeling en initiatief.

Maakpakketten

Het coronavirus heeft in 2020 ook onze naschoolse programmering voor een lange tijd stilgelegd. Naast de online leermaterialen hebben we voor de buurtkinderen die altijd van het naschools aanbod gebruik maken verschillende thuismaakpakketten samengesteld:

- 50 maakpakketten voor kinderen in Amsterdam Zuidoost
- 160 minimaalpakketten voor alle Maakplaats-kinderen
- 450 vakantietassen met een Lees-Maak-Beleef pakket voor kinderen
- 150 vakantietassen met een Lees-Maak-Beleef pakket voor jongeren

Bereik naschoolse programma's

Aantal programma's	608
Aantal deelnemers	5536

Bereik thuismaakpakketten

Maakpakketten	210
Vakantietassen	600

Maakplaats 021 for life

In de eerste helft van 2020 hebben we in samenwerking met De Regenbooggroep een bijzonder nieuw project in gang gezet: Maakplaats 021 for Life. Onder leiding van Maakplaatscoaches werden naaimachines en 3D-printers op tafel gezet om hulpmiddelen te maken voor inloophuizen van De Regenbooggroep, diverse locaties van Dynamo Amsterdam en zelfs een aantal zorginstellingen in de stad.

Training & netwerk Teacher Makers

Interne training Maakplaatscoaches

Onze maandelijkse trainingssessies voor de Maakplaatscoaches hebben we van maart t/m juni 2020 omgezet naar een online variant en het coaching-on-the-job traject naar online spreekuren van 1 uur per week. Deze spreekuren werden gebruikt om onze Maakplaatscoaches wegwijs te maken in het ontwikkelen van het online leer materiaal. Dit vereist andere skills dan het werken met kinderen in de Maakplaatsen. Onze partner de Waag heeft onze coaches hierin begeleid. Vanaf juli hebben we onze maandelijkse trainingsochtend weer hervat, deels ook live.

Netwerk teacher makers

In samenwerking met onze partner de Waag hebben we vijf Maker Education-clubavonden georganiseerd. Op deze avonden brengen we het netwerk van Amsterdamse leraren en bibliotheekprofessionals die zich bezighouden met maakonderwijs bij elkaar. De eerste avond kon nog fysiek plaatsvinden, daarna waren we genooddakt deze avonden online vorm te geven.

Bereik training & netwerk

Aantal Maker Education Clubavonden	5
Aantal trainingsochtenden	10
Aantal online spreekuren	20
Aantal deelnemers	359

Maakplaats 021 in 2021

Intussen weten we dat de coronapandemie ook in 2021 invloed zal hebben op ons dagelijks leven. Om scholen, ouders en kinderen te blijven ondersteunen op het gebied van technologie in een tijd waarin we niet altijd fysiek bijeen kunnen komen, staat de ontwikkeling van een virtuele maakplaats bovenaan onze prioriteitenlijst. Met de virtuele maakplaats willen we een digitale leeromgeving creëren waarin we online leer materialen onderbrengen en die makkelijk toegankelijk is voor onze doelgroepen. Een virtuele maakplaats waar kinderen, maar ook hun ouders, Maakplaatscoaches en docenten veilig en betrouwbaar werk kunnen maken en delen.

Daarnaast gaan we ons sterk maken dat alle Amsterdamse kinderen en jongeren de kans krijgen vaardigheden te ontwikkelen die passen bij deze tijd. We zijn begonnen als een samenwerking tussen de OBA, de Waag, Pakhuis de Zwijger en de Hogeschool van Amsterdam en breiden die vanaf 2021 uit tot een professionele coalitie met NEMO, Cinekid, The Beach, Designathon Works, LekkerSamenKlooi en NewTechKids. Onder de noemer Mokum Maakcoalitie bundelen we onze krachten en zetten we maakonderwijs stevig neer in de stad. Onze gezamenlijke missie is bij te dragen aan een open, uitdagende en inclusieve grootstedelijke leeromgeving waar alle jonge Amsterdammers hun creatieve, sociale, culturele, digitale en techn(olog)ische vermogen kunnen ontwikkelen.

Ook op de agenda voor 2021 staan de openingen van de laatste twee Maakplaatsen: In OBA Staatsliedenbuurt en OBA Molenwijk. In die laatste vestiging gaan we een intensieve samenwerking met Framer Framed aan. Samen zullen we de programmering van de Maakplaats vormgeven waarbij we een verbinding leggen tussen kunst en technologie. We hebben een gezamenlijke subsidieaanvraag gedaan bij Mocca voor een cultuurcoach die zowel de activiteiten uitvoert als een verbinding maakt met omliggende scholen. Deze subsidie is reeds gereserveerd.

Bijlage 5 Toelichting Meerjarenonderhoudsplan OBA Oosterdok

	MJOP 2020	Uitgaven 2020	Vershil 2020
Huurder	637.773	623.488	-14.285
00 Algemene voorzieningen	331.733	355.452	23.720
21 Buitenwand	31.040		-31.040
22 Binnenwand	367		-367
31 Buitenwandopening	91.217	65.915	-25.302
34 Balustrade en leuning	820	990	170
37 Dakopening	281		-281
41 Buitenwandafwerking	6.666	4.400	-2.266
43 Vloerafwerking	158.981	136.500	-22.481
47 Dakafwerking	2.134	1.660	-474
67 Gebouwbeheer voorzieningen	1.020	5.408	4.388
75 Onderhoudsvoorzieningen	13.515	53.162	39.647
Eigenaar	115.867	136.772	20.906
00 Algemene voorzieningen	44.304	85.283	40.980
28 Hoofddraagconstructie	45.839	24.971	-20.867
31 Buitenwandopening	5.508		-5.508
43 Vloerafwerking	8.996	543	-8.454
55 Koude opwekking en distributie	11.220	25.975	14.755
Totaal	753.640	760.260	6.620

Het te verwachten bedrag van het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor 2020 was € 753.640. De werkelijke uitgaven zijn € 760.260. Totaal € 6.620 meer dan verwacht.

In het MJOP wordt 1 maal per 6 jaar 58K opgenomen voor "conserveren kozijnenwerk aluminium". Dit specifieke werk is niet in zijn geheel uitgevoerd. Volgens verwachting is dit in 2021 volledig gedaan. Wel hebben we alle gevelverlichting die geïntegreerd is met de aluminium kozijnen onderhouden en verduurzaamd. In 2021 zullen we opnieuw beoordelen of het aluminium kozijnenwerk speciale aandacht verdient. Ook hebben alle overige reinigingen van de gevel plaatsgevonden samen met de glasbewassing. Omdat de vorige onderhoudsleverancier van de gevelonderhoud-installatie failliet is, hebben we een nieuwe firma aangetrokken. De nieuwe leverancier constateerde veel achterstallig (nalatig) onderhoud. Hierdoor zijn veel extra werkzaamheden uitgevoerd aan alle vijf onderdelen van de gevelinstallatie. Ook zijn hierdoor diverse extra keuringen uitgevoerd.

Bij het eigenaarsdeel zijn de kosten van het vervangen van werktuigbouwkundige appendages hoger dan begroot. Er zijn relatief veel verschillende pompen (vuilwater, warmte etc.) in dusdanige storting gekomen dat besloten is deze pompen in zijn geheel te vervangen. In 2019 was hiervoor 43K ingeschat, maar hebben we in werkelijkheid 28K uitgegeven. Voor 2021 is hiervoor wederom 44K begroot. De verwachting is dat we dan niet opnieuw veel pompen hoeven te vervangen zodat over de drie jaren heen de voorziening toereikend zal zijn.

Vanwege corona hebben we alle afzuiginstallaties laten controleren en noodzakelijke maatregelen genomen. De koude opwekking en distributie is de vervanging van de airconditioning is in de MER ruimte op de 9e etage terug te vinden welke in 2020 versneld is vervangen. Deze had ook zoveel verstoringen dat niet alleen het geplande gedeelte (12K voor condensoren) maar ook de koeling zelf op de 9e etage is vervangen. Dit was pas gepland in 2022 maar kon in combinatie goedkoper uitgevoerd worden. De geplande uitgaven in 2022 (27K) zijn dan ook niet meer te verwachten.